

Kam gre denar

Namen tega članka je kratka seznanitev z obremenitvami rezultatov delavcev v DO (obveznosti iz dohodka, poslovnega sklada ...) in obremenitvami bruto osebnih dohodkov. Prav zaradi kratkosti bo to le groba in površna slika problematike tega področja.

Te obveznosti so predvsem namenjene za financiranje storitev, ki nimajo značaja materialne proizvodnje, a so tako ali drugače pomembne tudi za njo (športno, zdravstveno, raziskovalno dejavnost itd.). Preden preidemo k številkam, ki zadevajo našo DO, naj povem še nekaj o razmejevanju teh storitev in načinu financiranja. Najprej jih lahko razdelimo na splošno in skupno porabo. Med splošno porabo štejejo tista področja, ki so splošnega pomena za vso državo kot npr.: ljudska obramba in družbena samozaščita, državna administracija, varstvo človekovega delovnega in življenjskega okolja, itd. Tako v preteklosti, kakor tudi sedaj, se ta dejavnost financira proračunsko. Sredstva za proračun se zbirajo z davki. Ker obravnavamo samo obveznosti iz dohodka, naj tu omenimo le davke iz dohodka in davke iz osebnih dohodkov. Pri tem je pomembno, na kateri osnovi se obračunavajo davki, saj je bistvena razlika, ali je osnova za obračun dohodek ali osebni dohodek. V prvem primeru več prispeva tisti, ki ima boljše tehnično opremljenost dela, v drugem pa

tisti, ki ima delovno slabše tehnično opremljeno proizvodnjo. Prav zato so prispevki za splošno porabo v glavnem vezani na višino določenega dohodka tako, da tisti z boljšo tehnično opremljenostjo tudi več prispevajo, kar je tudi pravilneje.

Drugače je pri financiranju skupne porabe (to so predvsem vse SIS družbenih dejavnosti, pokojninsko in invalidsko zavarovanje, itd.). Ta dejavnost se je v preteklosti tudi financirala proračunsko.

Razvoj samoupravljanja, ki je terjal, da delavci dejansko razpolagajo z rezultati svojega dela, je narekoval tudi izenačitev delavcev v materialni proizvodnji z delavci v takomenovanih družbenih dejavnostih. To pa je zahtevalo odpravo pro-

računskega sistema, namesto tega pa se je razvila svobodna menjava dela, s samoupravnimi interesnimi skupnostmi.

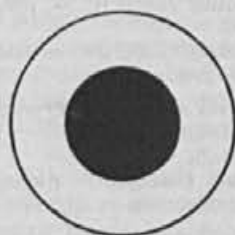
Dejavnost skupne porabe se financira iz dohodka in osebnih dohodkov. Kadar gre za nadaljevanje potreb, ki neposredno zadevajo posameznika, je osnova za izračun osebni dohodek, v nasprotnem primeru pa dohodek. V preteklosti, ko je bila osnova za financiranje predvsem osebni dohodek, so delovne organizacije, ki so zaposlovalle veliko delovne sile in imele slabšo tehnično opremljenost, prispevale veliko več kot ostale DO. Na ta način je prihajalo do prerazdelitve dohodka v korist kapitalno intenzivnih dejavnosti.

Za primer si oglejmo delitev dohodka za leto 1983, s strukturo vseh njegovih delov. To je praktično del bilance iz uspeha iz zaključnega računa za leto 1983.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Na seji delavskega sveta delovne organizacije

NAJVEČJA TEŽAVA JE TRANSPORT

To je videti na vsakem koraku. Izdelava apreski obutve zahteva poleg tega izredno veliko prostora in delavke so praktično vedno na tesnem.

Tekočega traku, kot je v drugih šivalnicah, tu ni, čeprav je vsaj po položaju luči na stropu zaznati, da je ta želja nekoč bila ... Ali ne bi bilo mogoče vendarle kaj napraviti?

Tončka Poljanšek, ki vodi eno izmed izmen v Rovtah, je k temu dodala še, da zelo težko čakajo tudi dvigala, ki bi olajšala delo obema vodjema izmen. Znositi dnevno toliko zabojev v nadstropje ni šala. »Upam, da bo do maja to urejeno, vsaj tako je obljubljeno glede dvigala ...

Moram pa reči, da so sedaj delovne razmere že boljše kot so bile. Poskrbljeno je za odsesovanje in tudi drugače naši delavci to nekdaj šolo dobro obnavljajo. Kot so omenile že delavke same, so tu predvsem nekatere povsem neustrezne norme. Posebno to velja za lepljenje povz in šivanje cik-cak. Tu nastopa še en problem, ki bi se ga morda dalo rešiti: v Žireh bi morali drugače sortirati sestavne dele, da jih tu ne bi bilo treba tako iskati po škatlah. Pa še z nečim se tu zelo zamudimo, z likanjem sestavnih delov. Mislim, da bi to veliko lažje in z manjšo zamudo časa — pa še boljše opravili v Žireh,« je menila Tončka Poljanšek.

(Nadaljevanje na 5. strani)

Ob rob sklepov delavskih svetov

Delegati delavskih svetov: TOZD Proizvodnja, TOZD Prodaja, DSSS in delovne organizacije so se v začetku marca sestali na prvih sejah. Najprej so izvolili predsednike in namestnike predsednikov:

Delavski svet TOZD Proizvodnja:

- Anton NAGLIČ — predsednik
- Anton GORJUP — namestnik predsednika

Delavski svet TOZD Prodaja:

- Stanko KNEŽEVIC — predsednik
- Jana OBLAK — namestnik predsednika

Delavski svet DSSS:

- Franc MLAKAR — predsednik
- Jana KAVČIČ — namestnik predsednika

Delavski svet delovne organizacije:

- Gregorij PUSTOVRH — predsednik
- Zdravko PIŠLJAR — namestnik predsednika

Delavski sveti TOZD in DSSS so obravnavali in potrdili rezultate volitev v delavski svet DO, delavski svet TOZD in DSSS, disciplinsko komisijo in komisijo samoupravne delavske kontrole. Imenovali so izvršilne organe delavskih svetov: komisijo za delovna razmerja, razpisno komisijo in komisijo za izvajanje zakona o združenem delu. Delegati delavskega sveta TOZD Proizvodnja in DSSS so imenovali vodje samoupravnih delovnih skupin in njihove namestnike. Sprejeli so samoupravni sporazum o uresničevanju letnega načrta zaposlovanja v občini Škofja Loka in samoupravni sporazum o ustanovitvi občinske skupnosti za zaposlovanje v občini Škofja Loka. V javno razpravo so posredovali pravilnik o skupnih osnovah za povračilo stroškov, ki so jih imeli delavci pri opravljanju določenih del oz. nalog za temeljno organizacijo. Po predlogu naj bi lastni prispevek delavca, ki se vozi na delo z javnim prevoznim sredstvom, znašal 150,— din. Znesek 45% kilometrine za prevoženi kilometer, če delavec nima možnosti prevoza z javnim prevoznim sredstvom pa bi znašal 10% od vrednosti super bencina. Potrjene so bile višine prejemkov, ki so odvisne od povprečnega osebnega dohodka delavcev v gospodarstvu v SR Sloveniji v preteklem letu:

- odpravnina za vključno 20 let delovne dobe je 35.910,— din
- odpravnina za tiste, ki imajo več kot 20 let delovne dobe ali pa so se invalidsko upokojili 53.870,— din.

Potrдили so uskladitev plana za leto 1984 z zaključnim računom za leto 1983, resolucijo za leto 1984 in družbenim dogovorom o razporejanju dohodka in čistega dohodka.

DS TOZD Proizvodnja in DS TOZD Prodaja sta organizaciji Alpetour DO RTC Krvavec dodelila iz sredstev rezerv dolgoročno posojilo za kritje izgube po predpisih, ki veljajo za zaključni račun za leto 1983, v višini 60% celotne obveznosti TOZD za združevanje v sklad skupnih rezerv.

DS TOZD Proizvodnja je sprejel še samoupravni sporazum o združevanju sredstev za nabavo in montažo visokofrekvenčne opreme na relaciji Gorenja vas—Škofja Loka. Po ključu števila impulzov in števila zaposlenih v obratu Gorenja vas odpade na Alpino 346.320,— din.

Sprejet je bil aneks k samoupravnemu sporazumu o združevanju sredstev za pripravljala dela za izgradnjo skupne toplarne v industrijski coni Žiri.

Zaradi povečanega obsega del in podražitev so odobrili dodatna finančna sredstva za povečanje stroškov pri ureditvi prezračevanja in odplinjanja v hali montaže v višini 4.900.000,— din ter za povečanje stroškov pri ureditvi hladilne vode za tehnologijo predelave termoplastov v višini 2.127.500,— din.

DS TOZD Prodaja je potrdil maksimalni znesek za nakup delovnih halj v maloprodajni mreži v TOZD Prodaja, ki za leto 1984 znaša 3.000,— din.

Delavski svet delovne organizacije

pa je potrdil rezultate referenduma za sprejem sprememb: samoupravnega sporazuma o združitvi TOZD v delovno organizacijo, samoupravnega sporazuma o razporejanju dohodka in čistega dohodka, in samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih za delitev sredstev za osebne dohodke in skupno porabo, ki je bil 9. februarja 1984, imenoval je izvršilne organe delavskega sveta: komisijo za delitev sklada skupne porabe (splošni del) ter odbor posebne finančne službe. Potrdil je poročilo o poslovnem rezultatu firme Alpina Sports ZDA za leto 1983. Sprejet je bil sklep, da se udeležba na dobičku Alpina Sports Corporation ZDA za leto 1983 investira v nadaljnje poslovanje firme. Odobreno je bilo službeno potovanje v ZDA in Kanado Tomažu Koširju in Iztočku Čuku. Sprejet je bil poslovnik o delu komisije za delitev sredstev sklada skupne porabe — splošni del. Potrjen je bil sklep o nakupu štirih bivalnih enot oziroma enega bungalova v Strunjanu. Za dokončno ureditev Triglavskega doma na Kredarici je bil potrjen prenos sredstev v obliki kuponov obveznic posojila federacije za kreditiranje hitrejšega razvoja gospodarsko manj razvitih republik in SAP Kosovo, dospelih v plačilo v letu 1985 v skupni vrednosti 532.200,— din.

Danijela Vehar

dogovarjamo se - dogovorili smo se

Anton Naglič

Odločili smo se, da vam predstavimo predsednike, ki so ob tej priliki za naš časopis povedali tudi nekaj misli.

Anton Naglič je bil rojen leta 1941. Je čevljarški tehnik, šolanje pa je končal ob delu. V Alpini je zaposlen od

Predstavljamo vam predsednike

leta 1958. Sedaj je mojster v športni montaži.

»Če ocenjujem sedanje razmere v Alpini, se mi zdi, da bi med dobre strani veljalo šteti, da kar dobro prodajamo, k čimer pripomore solidno razvita prodajna mreža.

Med šibke točke našega dela pa štejem pogosto menjavo artiklov, kar povzroči, da je večsah v oddelkih preveč, večsah pa premalo ljudi. Problem je seveda z materiali, tudi stroji so zastareli.

Samoupravljanje je v Alpini velikokrat bolj formalno.

Kam gre denar

(Nadaljevanje s 1. strani)

Dohodek in struktura delitve za leto 1983 v DO Alpina

Element	000 din	str. v %
Dohodek	1.289.739	100,00
I. del dohodka za skupno porabo		
1. Prispevki iz dohodka izobraževalni SIS	13.637	1,06
2. Prispevki iz dohodka SIS znanosti in kulture	4.881	0,38
3. Prispevki iz dohodka stanovanjski SIS	5.579	0,43
4. Prispevki iz dohodka SIS zdravstva	39.226	3,04
5. Prispevki iz dohodka SIS socialno varstvo	75	0,01
6. Prispevki iz dohodka SIS drugih, v zakonu določenih družbenih dejavnosti	2.482	0,19
7. Prispevki iz dohodka za pok. in inv. zavarov.	16.412	1,27
8. Prispevki iz dohodka za zaposlovanje in socialno varstvo delavcev	1.178	0,09
Skupaj (1 do 8)	83.470	6,47
II. Del dohodka za splošno porabo		
1. Davki iz dohodka občini	8	—
2. Davki iz doh. republiki in avt. pok.	10.618	0,82
3. Del dohodka za ohranitev, izboljšanje in varstvo človekovega okolja	3.429	0,27
4. Del dohodka za splošno ljudsko obrambo in druž. samozaščito	6.449	0,50
5. Del dohodka za takse, kazni in sodne stroške	147	0,01
Skupaj od 1 do 5	20.643	1,60
III. Del dohodka za delovno skupnost	92.237	7,15
IV. Del doh. za amortizacijo obračunano nad minimalno stopnjo	—	—
V. Del dohodka za obresti	126.973	9,85
VI. Del dohodka za druge namene		
1. Del dohodka za članarine	1.225	0,10
2. Del dohodka za zavarovalne premije	7.033	0,58
3. Del dohodka za plačilo bančnih storitev	5.043	0,39
4. Del dohodka za plačilo stroškov plačilnega prometa v državi	5.674	0,44
5. Del dohodka za druga plačila	24.719	1,92
6. Del dohodka za druge določene namene	10.062	0,78
Skupaj od 1 do 6	54.256	4,21
Skupaj obveznosti iz dohodka I do VI	377.579	29,28

dogovarjamo se - dogovorili smo se

Stanko Knežević

Prav v teh zaostrenih razmerah dela bi morali vsi skupaj sodelovati še bolj. Mislim, da je včasih za dober samoupravni dogovor možno izkristiti tudi »čik pauzo«. Res bi morali poskrbeti, da bi tako na delavskih svetih prišli

Franc Mlakar

do izraza širši interesi delavcev in da bi se povečala odgovornost vseh, od vrha navzdol.

Stanko Knežević, namestnik poslovodje prodajalne Rijeka. Rojen je leta 1942, v Alpini pa je zaposlen od leta

Gregorij Pustovrh

1967. Do sedaj je bil že večkrat član delavskega sveta, deloval pa je tudi v sindikalni organizaciji, različnih komisijah in podobno.

»Mislim, da smo v preteklem letu dosegli dobre rezultate in to v razmeroma težkih razmerah.

Če ocenjujem položaj v maloprodajni mreži, lahko trdim, da so plani, ki smo jih zastavili, zelo nezanesljivi. Treba je vedeti, da se bo situacija še slabšala, da ta zmanjšuje kupno moč naših potrošnikov, to pa zmanjšuje našo sigurnost v dobro prodajo. To, seveda, na drugi strani terja tudi večje napore nas vseh, da vendarle napravimo, kar je le mogoče.

Tudi v samoupravnem dogovarjanju nastajajo težave, še posebno, ker smo zelo omejeni z zunanjimi predpisi, resolucijami in pogoji, ki nam delo predvsem otežujejo! Prav to pa povečuje odgovornost delegatov delavskih svetov, saj se je marsikdaj nemogoče posvetovati s delavci, ker se situacija tako hitro menja. V tem primeru se delegat mora odločati v imenu delavcev. Kaj to pomeni vemo: veliko več znanja, sposobnosti načelnosti...

Seveda pa moramo težiti k temu, da bi delegatski sistem zaživel tudi v delavskih svetih.

Franc Mlakar je bil rojen 1941 leta. Je čevljarški inženir in je nabavni referent v športnem programu. V Alpini je prišel šele lani poleti, pred tem pa je eno leto delal v Poliksu, kjer se je zaposlil po ukinitvi ČSIC v Žireh, kjer je kot strokovni učitelj delal sedemnajst let.

»Kar zadeva oceno poslovanja v Alpini, bi rekel, da delamo kar dobro. Izvažamo,

imamo kar dober program, izdelujemo kakovostno obutev in v svetu smo si pridobili ugled, kar ni enostavno. Čeprav je naša obutev draga, bomo, vsaj tako upam, uspešno prodajali, saj smo predvsem izvozno usmerjeni.

Poslovanje je urejeno, službe opravljajo svoje delo.

O šibkih točkah ne morem govoriti, ker sem tu še premalo časa. Vem pa, da so materiali dragi, da se jih težko dobi, posebno kvalitetnih...

V teh omejenih pogojih poslovanja se mi zdi, da samoupravljanje kar dobro teče. Vemo pa, da imamo premalo vpliva na svoje pogoje poslovanja. Sigurno pa lahko z večjo zavzetostjo krepimo samoupravo tudi v teh razmerah. Mislim, da bo treba povečati vlogo samoupravnih delovnih skupin pri dogovarjanju, sindikalna organizacija lahko tudi kaj pripomore. Morali pa bomo imeti predvsem podporo delavcev.

Gregorij Pustovrh je bil rojen 1935 leta. Je čevljarški tehnik; v Alpini je zaposlen od leta 1954, pri čemer je bil vmes štiri leta pri Čevljarju v Gorenji vasi, ki se je pozneje pridružil Alpini. Sedaj je vodja traku oziroma izmene v obratu v Gorenji vasi.

»Ko ocenjujem delo v Alpini, bi med dobrimi stranmi lahko omenil naslednje: imamo dober vodstveni kader, solidne kolekcije, prodrli smo na zunanje tržišče, posebno pomembno je, da smo uspeli tudi v ZDA. Po dolgem času nam je uspelo, da gradimo skladišče vnetljivih snovi; zgradili smo obrat Col, kar smatram za enkratni dosežek. V Gorenji vasi bi pripravo gradnje res kazalo pospešiti, saj se sedaj priseljujejo družine rudarjev, in delavcev bi bilo dovolj. Med našimi slabostmi pa ne morem mimo zastarelih strojev v šivalnicah.

Delavci se za delo delavskega sveta zanimajo, gledajo gradivo, zahtevajo pojasnila, predlagajo. Tudi delegati ponekod kar dobro opravljajo svoje naloge. Za naprej vem, da bomo morali upoštevati dane pogoje na tržišču in predpise. Temu se bomo morali prilagajati.

Mislim, če bodo vodilni delali tako kot je prav, bomo tudi ostali.

VII. Bruto osebni dohodki	525.795	40,77
VIII. Skupna poraba	92.504	7,17
— stanovanjski del	44.375	3,44
— splošni del	48.129	3,73
IX. Rezervni sklad	48.932	3,79
X. Poslovni sklad	244.929	18,99

Prikazane obveznosti so samo obveznosti iz dohodka, medtem ko precej prispevamo tudi iz bruto osebnih dohodkov. Tako je znašal v letu 1983 prispevek iz osebnih dohodkov 144.253.000 din, kar je dobrih 27,5 %, s tem, da je treba upoštevati dejstvo, da so prispevki različni po posa-

meznih republikah in tudi občinah. Precej večji so prispevki iz nadurnega dela, ki pa se v letošnjem letu še povečujejo. Na področju občine Škofja Loka, kjer je zaposlenih največ delavcev Alpine, je bil povprečni delež posameznih prispevkov v letu 1983 za redno delo naslednji:

Prispevek za otroško varstvo	1,27
Zveza skupnosti otroškega varstva	0,99
Za invalidsko in pokojninsko zavarovanje	12,72
Za izobraževanje	8,22
Za kulturo	0,50
Za telesno kulturo	0,57
Za zdravstveno varstvo	0,69
Za socialno skrbstvo	0,71
Republiški prispevek za kulturo	0,51
Občinski davek iz OD	0,50
Republiški davek iz OD	0,79
Dodatni prispevek solidarnosti	0,80
Občinska skupnost otroškega varstva	0,85
Republiški davek iz OD delavcev iz gospodarstva	0,40
Posebni občinski davek za intervencijo v kmetijstvu	0,58
Posebni republiški davek za republiške blagovne rezerve	0,40
Prispevek za zagotavljanje sredstev za intervencije	0,03
Skupaj	30,53

Ker so prispevki iz bruto OD v občini Škofja Loka med najvišjimi v republiki, smo ob primerjanju neto osebnih dohodkov znotraj DO ugotavljali precejšnje razlike prav zaradi tega. Ob primerjanju bruto OD teh razlik seveda ni.

Delovna organizacija ima tudi obveznosti iz poslovnega sklada; to so sredstva, ki se namenjujejo za kreditiranje hitrejšega razvoja manj razvitih področij in nekatere SIS materialne proizvodnje.

Ta sredstva, namenjena za razvoj teh področij, bi po doma-

če lahko imenovali tudi nevračljivi krediti.

Eden temeljnih ciljev našega samoupravnega socializma je, da bi delavci razpolagali z rezultati svojega dela, oziroma imeli odločilni vpliv na delitev dohodka (novoustvarjeno vrednost). Pri tem je treba poudariti, da so osebni dohodki samo del tega, v končni fazi omejenega dohodka.

Kolikšen dejanski vpliv na pridobivanje dohodka in njegovo delitev ima delavec, naj presodi vsak sam.

Tone Eniko

Čakajo na stroje

Na Colu kaj posebno novega v tem trenutku ni.

Res, težko čakajo, kdaj bodo dobili nove šivalne stroje; s tem bo tudi omogočena zaposlitev mnogih prosilcev na Colu in okolici, obrat pa bo s tem dopolnil svoje zmogljivosti. Na obeh izmenah, v sekalnici in šivalnici bi bilo tako skupno zaposleno okoli 210 delavk in delavcev.

Sprememba je tudi v tem, da polizdelkov ne pošiljajo več neposredno v Italijo, temveč v Žiri, kjer obutev sestavljajo.

Problemi so še vedno na področju vzdrževanja, ker imajo pomanjkljivo strojno opremo, saj bi lahko marsikaj izdelali na Colu in ne bi bilo treba hoditi v Žiri.

Sicer pa smo ta obisk v prvi vrsti posvetili načrtom v zvezi s stanovanjskimi posojili, letovanjem in pogoji dela, v katerih delajo na Colu. Takole so mi pripovedovale nekatere delavke:

Majda Štefančič:

Vem za razpis za letovanje, toda ne odločim se, ker mi ni všeč. Glede na razmere, tudi nisem navdušena, da bi sama kuhala.

Tanja Živec:

Letos sem se za letovanje v Alpininih letovalnih zmogljivostih res prijavila, toda vprašanje je, če bom tudi sprejeta. Predvsem sem se odločila zato, ker računam, da bomo tukaj skupaj s kolegicami iz obrata.

Sonja Puc:

Letos bi šla rada za 10 dni v Medulin, toda ne vem, če mi bo uspelo, ker sem še mlada delavka; tu sem namreč šele dve leti.

Anica Slemenšek:

Je med tremi delavkami s Cola dobila letos kredit za gradnjo stanovanja oziroma hiše, in sicer 490.000,— din.

»Novo hišo gradimo na Gozdu in smo sedaj dogradili do prve plošče. Radi bi čimprej dogradili vsaj do pod strehe in ta kredit mi bo zelo dobrodošel.

Sonja Bajc:

V Alpini sem pet let. Mi smo tudi gradili hišo. Če bi vedela, da bi še kje dobila kakšen kredit, bi seveda zaprosila. Kljub velikim stroškom pri gradnji smo si privoščili dopust v Alpininih prikolici v Čateških toplicah. Bilo je zelo v redu, še bi šla.

Marija Mikuž:

V Alpini na Colu sem že dvanajst let. Zaslužim od 14.000,— do 15.000,— din mesečno. To ni veliko, posebno v sedanjih razmerah ne. Do-

ma imamo nekaj zemlje, kar tudi prav pride.

Zlata Rupnik:

Sedaj je predsednica osnovne organizacije zveze sindikatov. Povsem pravilno je, da jo je zanimalo, kaj o razmerah na Colu menijo sodelavke, da bi si sindikat lažje načrtoval svoje delo, ki bo moralo biti povezano z vsakdajnimi problemi in med ljudmi. Prav gotovo so poleg osnovnih problemov, ki jih imajo delavci pri delu, tu tudi socialna vprašanja, ki jih bo vedno več, je menila Zlata Rupnik.

V razgovorih, v katerih so poleg naštetih sodelovali še: Marjan Špeh, Silva Kopal, Marija Vidmar, Fanči Puc in drugi, je bilo čutiti, da so na Colu sicer zadovoljni z delom, z organizacijo dela; izboljšali so se tudi delovni pogoji, z odsesovanjem hlapov lepil in ogrevanjem vred. Tudi jim ni vseeno kako bo naprej, zlasti pri mlajših je čutiti željo po nadaljnjem usposabljanju. Vsi pa vedo, kaj je obrat na Col in okolico prinesel: možnost dodatnega ali celo edinega prvega zaslужka družine ali posameznika, možnost izboljšanja življenjske ravni ali vsaj zaslужek, ki je dosti bližje, kot je bil pred leti v Ajdovščini, na primer, kjer pa so osebni dohodki večinoma nižji. Mladi, ki prihajajo, se dobro uvedejo v kolektiv in delo.

»Z njimi nimam nobenih posebnih težav« je končal še vodja obrata Marjan Špeh, ki se že deset let vozi tja vsak dan in uspešno opravlja svojo zahtevno nalogo.

Nejko Podobnik

Zlata Rupnik se kot predstavnica sindikata zanima za probleme svojih sodelavcev

Fanči Puc

Upam, da bom letos lahko šla za 10 dni v Medulin, pravi Sonja Puc

Mojstrica na Colu Silva Kopal in vodja obrata Marjan Špeh

Majda Štefančič se letos ne bo odločila za letovanje

Anica Slemenšek — težave so tudi z gradnjo

Kako ustvarjamo

Sonja Bajc: V Čateških toplih-
cah je res lepo

Marija Trošt na pripravi v
šivalnici gornjih delov

(Nadaljevanje s 1. strani)

Tončka Poljanšek, vodja ene izmene v Rovtahn

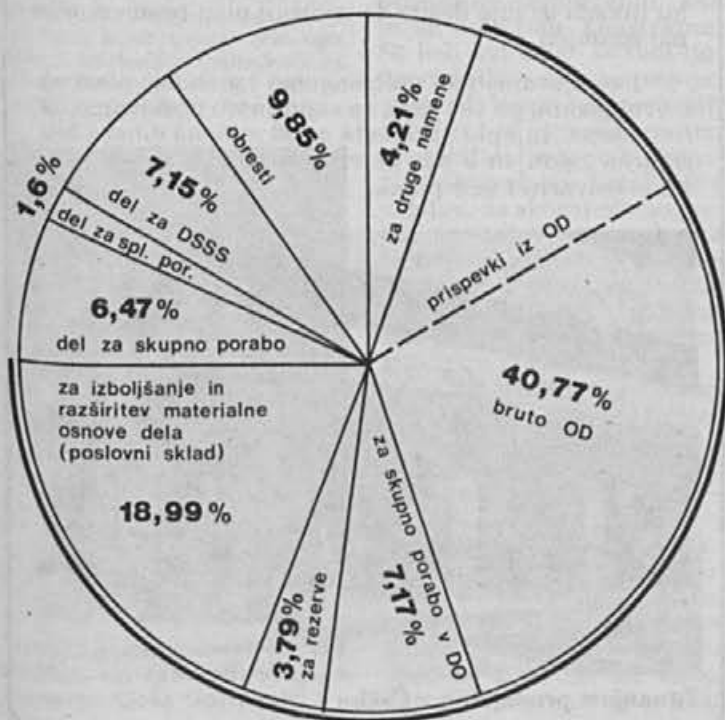

Iz obrata na Colu

DELITEV DOHODKA

DOHODEK

ČISTI
DOHODEK

Tudi šivanje cik-cak je ča-
sovno bolj zahtevno

V Rovtahn pravijo: med naj-
bolj nerealnimi normami je
prav gotovo norma na se-
stavljanju povz

Delovne razmere v Rovtahn se izboljšujejo, vendar je po-
manjkljivosti še veliko

N. P.

Prejšnji mesec se je v Alpini sestal občinski odbor delavcev tekstilne in usnjarsko predelovalne industrije, ki je pod vodstvom predsednice Tine Galof in s pomočjo sekretarja republiškega odbora tega sindikata Jožeta Klofutarja razpravljalo o aktualnih nalogah sindikata v tem obdobju

Naraščale bodo sezonske zaloge

Zaloge v skladišču gotovih izdelkov so na splošno vzelo, dokaj normalne in skupna količina parov ni prevelika. Seveda pa je treba obutev razvrstiti po posameznih sezonah in skupinah, da se pokaže, katere obutve je na zalogi preveč, katere pa premalo. Trenutno je na zalogi okrog 267.000 parov čevljev. Od tega je smučarske obutve za naslednjo sezono že izdelano 40.000 parov, kar se sliši precej, ko pa bomo sredi leta začeli obutev pošiljati kupcem, bo teh čevljev premalo, oziroma se ne bodo izdelani vsi potrebni modeli, zato bo potrebno še veliko truda, da bodo v tovarno prispeli vsi potrebni materiali in bo obutev izdelana.

Zalog iz pretekle sezone, ki bi bile neprodajne ni, saj smo tako lahko, kot športno in smučarsko obutev razprodali. Na zalogi pa je še 19.000 parov tekaških čevljev iz lanske sezone, vendar so to modeli, ki jih izdelujemo tudi letos in ta zaloga je upoštevana pri letošnjih naročilih. Izvozna služba namreč zagotavlja, da bo obutev prodana letos. Gotovo je pomembno tudi to, koliko imamo že izdelane obutve za sezono pomlad-poletje za domače tržišče, ki ga vsekakor ne smemo zanemariti. Zaprte salonke so izdelane že vse, treba pa je čimprej na-

rediti še ostale sandale in natikače, saj bi nekatere prodajalne to obutev že morale imeti. Očitno je to sezono na domačem tržišču še veliko povpraševanje, saj bi lahko prodali več kot bomo izdelali, vendar je zaradi naše izvozne usmerjene prodajne politike to nemogoče.

Poleg tega je v skladišču na zalogi tudi nekaj obutve za Sovjetsko zvezo, ki jo bomo sedaj pričeli pošiljati, saj je pogodba podpisana in je možna takojšnja odprema. Za izvoz na Madžarsko smo že pripravili dve večji pošiljki apreski čevljev, ki pa jih bo kupec prevzel šele v drugi polovici leta, zato bo to blago še nekaj časa čakalo. Lahko in športno obutev za izvoz sproti odpremljamo, ostanke obutve pa takoj pripravljamo za domačo prodajo in pošiljamo v naše prodajalne. Seveda je nekaj kupcev, ki še niso dobili naročenih količin, zato je v skladišču še precej izvozne obutve, ki čaka, da bo kolekcija popolna, saj je šele nato lahko pošljemo kupcem. Tako vidimo, da nimamo pomembnejših zalog lahke in športne obutve. V prihodnjih mesecih pa bo zaloga zelo hitro naraščala, saj bomo v glavnem izdelovali obutev, ki jo bomo pošiljali kupcem šele v drugi polovici leta.

Stane Čar

dogovarjamo se - dogovorili smo se

Decenija »Alpine« u Čačku

SVAKA GODINA USPEŠNA

U ovoj godini plan prometa od 36 miliona dinara biće sigurno ispunjen.

23. marta prošlo je 11 godina od otvaranja nove — savremene prodavnice »Alpina« u Čačku. Toga dana i Čačak lepi grad na Zapadnoj Moravi i »Alpina« — Žiri dobili su mnogo: Čačak savremenu prodavnicu i mogućnost kupovine moderne i kvalitetne obuće, tu na svom pragu, a »Alpina« je dobila brojne nove potrošače u gradu čiji građani imaju veliku kupovnu moć. Prodavnica je smeštena na veoma lepom mestu, u strogom centru grada, sa izlozima koji gledaju na dve ulice.

Prodavnica nije mnogo velika, ima oko 40 kvadratnih metara prodajnog prostora i magacin u suterenu. Unutrašnji prostor je veoma lepo uredjen sa dosta cveća koje pažljivo negujemo, pa se potrošači ovde osećaju veoma prijatno. Nas petoro zaposlenih (Bogoljub Kostić, Milenka Petković, Bojana Dramlić, Milena Knežević i Mikaina Obrenović) trudimo se da potrošač uvek zadovoljan napusti našu prodavnicu, pa i ako ne nadje ono što je tražio. Možda je i to jedan od razloga što imamo veoma mnogo stalnih potrošača, brojne su porodice iz Čačka gde svi njeni članovi kupuju obuću u našoj prodavnici. Često vraćaju iz okolnih mesta kao što su Gornji Milanovac, Lučani, Guča i druga. Naša prodavnica je prva u ovom gradu počela prodavati ski cipele, jer mladi Čačka veoma vole skijanje, najradije organizovano odlaze na Kopaonik i Zlatibor a od pre neku godinu i na obližnjoj planini Jelici uredjena je skijaška staza sa uspinjačom. To je garancija da ćemo ubuduće imati još više kupaca ski cipela u Čačku.

Bez dvoumljenja možemo reći da nekih većih problema u našem radu nemamo. Uvek dobijamo asortiman obuće iz proizvodnog programa Alpine, a dobra je i saradnja sa dobavljačima dopunskog asortimana. U našem radu punu pomoć i razumevanje imamo od našeg reonskog vodje Mihe Govekara. Ako i iskrnu neke teškoće, njegovim zalaganjem sve je brzo rešeno.

Za ovih 11 godina rada u prodavnici Alpina u Čačku nikada se nije desilo da godišnji plan prometa nije bio ispunjen.

Ispunjavamo pa i prebacujemo i mesečne planove u ovoj godini, pa već sada sa sigurnošću očekivamo da će i ovogodišnji plan prometa od 36 miliona dinara biti sigurno ispunjen a nas petoro zaposlenih se nada da ćemo ostvariti i više plana.

Zunanost prodajalne u Čačku

Kako ustvarjamo

Sašo Robič — drugi na svetovnem prvenstvu v slalomu

Letošnja najpomembnejša preizkušnja mladincev in mladink je bila v daljnem Sugarloafu v Združenih državah Amerike. Jugoslovanska ekipa je tja odpotovala oslabljena, brez lanskega svetovnega prvaka v slalomu in tretjega v veleslalomu Roka Petroviča, ki se je odločil za tekmovanje v evropskem pokalu, v ZDA pa je potoval že v decembru in še enkrat v zadnjih dneh marca. Tri potovanja čez lužo bi bila očitno prenaporna, zato je odločitev pravilna, čeprav bi z morebitno zmago v propagandnem smislu, kratkoročno gledano, za Alpino to pomenilo precej.

Od naših tekmovalcev so šli na pot Katja Lesjak iz Alpetourra in Jeseničana Sašo Robič in Robert Žan.

Dekleta Svetova, Šarčeva in Lesjakova so se najprej poskušale v smuku. To je bila nekolično nerazumljiva odločitev, kajti pravih priprav za smuk ni bilo. Rezultat je bil — zlomljena noga Lesjakove.

Tudi lani v Sestrieru, ko je Čizman štartal na najvišjo uvrstitev v kombinaciji ni imel priprav v smuku, tako da njegov tedanji nastop ni bil v skladu z njegovimi in tudi ne našimi željami, vendar se je vse srečno izteklo, saj je celo osvojil bron v kombinaciji.

Program tekmoval letos se je zaradi slabega vremena precej zavlekel in tako sta bili potem po dve tekmi na dan.

Petek, 2. marca je bil izjemno uspešen. Svetova je postala svetovna prvakinja v veleslalomu. Šarčeva je osvojila bron, fantje so imeli na programu slalom, v katerem je Sašo Robič naredil hudo napako v prvem teku in izgubil zlato medaljo. Razplet je bil zanj kljub vsemu zelo ugoden. S četrtega je napredoval na drugo mesto in osvojil srebrno medaljo, prav tisto, ki nam je v

naši kolekciji s svetovnih prvenstev še manjkala. Spomnimo se: zlato medaljo je osvojil v slalomu Petrovič, prav tako bronasto v veleslalomu in bron Čizman v kombinaciji.

Uspeh Robiča je dopolnil Robert Žan s sedmim mestom, kaj več je bilo na mehki progi s štartno številko 18 skoraj nemoogo doseči.

V veleslalomu je Robič padel v drugem teku, poskušal je vse, da bi se dokopal do brona, žal so želje ostale v snegu. Žanu je na izredno dobro pripravljene progi s štartno številko 23 uspelo priti v prvo deseterico. Ostaja pa mu upanje, da mogoče drugo leto v Jasni na Češkoslovaškem osvoji kate3ro od medalj.

Tudi dekletoma ni šlo vse po načrtih. Slabo postavljena prva slalomka proga je zahtevala mnogo žrtev, ena od njih je bila tudi favoritinja Svetova. Šarčeva je z najboljšim časom v drugem teku osvojila bron; to je bil doslej najboljši uspeh jugoslovanske ekipe na svetovnih prvenstvih.

Ob tem velja reči, da je za izdelke naše industrije to izredno pomembno. V ZDA je na osnovi uspešno izvedenih olimpijskih iger Jugoslavija naenkrat postala silno popularna, kar se je videlo ob razglasitvah in pogovorih z ljudmi. Made in Yugoslavia tako ne bo več slabost, ampak znak za deželo, ki v zimskih športih nekaj velja.

Janez Šmitek

Kako ocenjujem zaloge v skladišču

Skladišče materiala si je po dolgih letih izborilo toliko prostora, da je ves material spet znotraj ograje tovarne. To je velik dosežek. Posamezna skladišča pa seveda niso v skupnem ali enem prostoru. Ta so po različnih mestih, kar ni prednost skladiščenja. Deset enot, ki zaočkajo vsa skladišča, meri sedaj s prevzemom 4.500 m³. Od tega je skoraj polovica prostorov neogrevanih, kar je za materiale neustrezno. Še bolj kot blago so tudi ljudje občutljivi na take pogoje.

Zaradi lokacij posameznih skladišč ni povsod možno uporabljati sodobnih transportnih sredstev. Vzrok tiči v dejstvu, da skoraj nismo gradili prostorov namensko za skladišča, ampak je skladišče dobilo prostor, če je bilo nujno. Sedaj je v gradnji zahtevno in prepotrebno skladišče vnetljivih snovi.

Tu smo pri jedru problema. Kljub temu, da na videz razpolagamo z veliko skladiščnih površin, nam še vedno primanjkuje prostora — zakaj?

Sprejeli smo delovni plan s programi, ki ga zahteva tržišče. Tu pa so tudi vsi artikli, v katerih so vdelani materiali s penastimi nanosi na osnovni material ali kakor običajno pravimo, da so kaši-

rani. Vsi ti imajo velik obseg. Razumljivo je, da se da-jejo v kaširanje velike količine, poraba pa je potem postopna.

Razlogi za precejšnje zaloge so prav gotovo tudi v tem, da so naši zahtevni proizvođači pestri, mogoče celo razdrobljeni in zaradi tega je tudi veliko različnih vrst materialov, količin in barv.

Sodim tudi, da so plani postavljeni na tak rok, da službam omogočijo popravke, če kakega materiala ni pravočasno na razpolago.

V zalogi ostanejo velike količine materialov tudi zato, ker včasih kupci prekličajo naročilo čevljev tik pred začetkom proizvodnje; ves planirani material zanje pa je že v skladišču.

Utegne se tudi zgoditi, da katera od služb v proizvodni verigi, naredi napako, kar povzroči nakup materialov in povečajo se zaloge.

Vsi ti razlogi, vzroki in napeke povečujejo zaloge, ki bi že tako bile visoke, saj so tudi cene blagu poskočile že do skoraj nerazumljivih višin.

Na postavljeno vprašanje »Kako ocenjujem zaloge« morem in moram odgovoriti le, da so po količini in po vrednosti velike.

Alfonz Zajec

Kolekcija že, toda . . .

Kot vedno smo pri oblikovanju kolekcije izhajali iz analize prodaje v pretekli sezoni, potreb tržišča, modnih teženj, razpoložljivih zmogljivosti in ostalih naših možnosti.

Izredno pomembno je, da je vsak izdelek »pravi«. Vsaka napačna odločitev pri modelu ali barvi je zelo draga. Pri snovanju kolekcije smo zato vsi, ki sodelujemo pri tem, vedno upoštevali to dejstvo. Upam, da nam je uspelo pripraviti tako kolekcijo, ki je za ta čas primerna. Tako bi lahko rekli, da je osnovna značilnost kolekcije njena koncentriranost in racionalnost. Modelov je manj kot v prejšnjih sezonah, vendar so skrbno izbrani in izpopolnjeni. Po načelu — za vsakogar nekaj — so v kolekciji elegantni škornji, modni jahalni škornji ter klasični, zadržgo in brez, z elegantnejšo in bolj klasično peto, TR podplati in toplo podlogo. Podobna zasnova je pri ženski nizki obuvti, kjer bomo poleg klasične lahko kupili tudi modne salonke, s praktično, srednjo peto in balerinke. Materiali so naravni, kombinirani z raznimi preanci pri modnih grupah, pri klasičnih grupah pa so umetni. Tudi barve so temu primerne, modne in klasične.

Taka je kolekcija, kaj pa nam bo dejansko uspelo napraviti v proizvodnji? Pri tem mislim predvsem na dejstvo, da je Alpina izgubila oziroma izgublja pozicije na trgu surovin oziroma materiala. Vedno težje dobimo material ustrezne kakovosti, barve . . . Zaradi napačne poslovne politike, neporavnanih obveznosti ipd., smo najboljše slovenske proizvajalce usnja že zdavnaj izgubili, ali jih izgubljam; tržišča drugih republik pa so zaprta, saj so reproverige že zdavnaj sklenjene znotraj republiških meja. Temu vprašanju bo potrebno v bodoče posvetiti bistveno več pozornosti.

Rado Kavčič

Katja Lesjak, ki vozi s čevlji Alpina, na ramenih svojega trenerja Aleša Gartnerja

razgovor za urednikovo mizo — razgovor

na temo: **KAKO BOMO URESNIČILI LETOŠNJE NAČRTE.** V razgovoru so sodelovali: **Bojan STARMAN, Franci MLINAR, Jože BOGATAJ, Anton KLEMENČIČ in Boris MARKELJ**

Razgovor sta vodila **Nejko PODOBNIK in Anica GOVEKAR**, zapiske pa je uredila **Danijela VEHAR**.

Razmere na tržišču se zaostrujejo. Na kaj bomo morali še posebno paziti? Katere so poglavite težave, ki nas čakajo; ukrepi za dosego načrtovanega?

Bojan STARMAN:

Pri postavljanju plana za letošnje leto smo si začrtali osnovne naloge, ki jih moramo v prodaji doseči, to je čez 1.000.000 parov izvoza na zahodno tržišče v vseh programih, skromno oskrbovanje domačega tržišča oziroma naše mreže z modno žensko obutvijo, smučarskimi čevlji in apreski, ki jih prodajamo tudi preko grosistov. Na vzhod v Sovjetsko zvezo bomo prodajali lahke obutve in apreski, skupno okoli 180.000 parov obutve. Stalno sodelujemo tudi z Nemško demokratično republiko, Češkoslovaško in Madžarsko. Za pomlad-poletje smo prodali na zahod 150.000 parov lahke obutve, pripravili smo tudi 70.000 parov surf obutve. Poleg tega se sedaj zaključujejo priprave za sezono jesen-zima, ki vključuje športni, modni in ženski program. Pri športnem programu bomo pancernje prodali v okviru pričakovanih. Računamo, da bo celotna količina za izvoz na zahod 180.000 parov. Pri pripravi kolekcij je bilo nekaj težav, vendar smo uspeli pripraviti količine, ki so bile v začetku leta planirane.

razredu boljši partner, vendar se pri tem partnerju vse odvijata nekoliko počasneje, ker prodaja visoko modno obutve, zato ne more te naročiti vnaprej, temveč jo naroča šele, ko ima zagotovljeno prodajo.

Kupec BELMO je že naročil 20.000 parov obutve, nekaj pa bo naročil še po düsseldorfskem sejmu.

Kupec EVERZ je naročil 50.000 parov obutve, ki je že v izdelavi in bo do konca junija tudi poslana.

Poslovodska konferenca je za nami, naročena je bila obutev tujih dobaviteljev. Izgledalo je, da obutev ne bo izdobljena, sedaj pa se položaj normalizira. Cene za obutev so bile potrjene, obutev je pripravljena in jo že pošiljajo v mrežo, tako lahko upamo, da se bo promet začel izboljševati.

Na konferenci je bilo naročeno 130.000 parov obutve. Dodatnih oziroma odprtih naročil za letošnje leto je še zelo malo.

Naj omenim še nekaj problemov, ki se pri tem pojavljajo: Vemo, da uvažamo vedno več materialov. S kupci se za lahko obutev dogovarjamo pri večini materialov za časni uvoz. Z Belmo smo sklenili kompenzacijski posel. Zaradi menjave oziroma naših šibkih možnosti za razpolaganje z devizami poslov ne moremo izpeljati normalno, temveč vsepovsod iščemo oblike, da bi si izboljšali devizno udeležbo. Med temi oblikami so sedaj uspešne: maloobmejno sodelovanje, kooperacija, kompenzacijski posli, časni uvoz, ki sedaj na tem področju pomeni največ.

Letos smo pri športni obutvi koristili blagovne kredite, o katerih je bilo veliko govorjenja. Že septembra so kupci podpisali pogodbe za določene količine obutve. Tako smo najeli kredite in računali smo, da bo postopek kratek, toda uštel smo se. Verjetno bi bilo bolje, če bi posel opravili s pomočjo časnega uvoza. Tako ne bi prihajalo do prekinjanja proizvodnje, kar se sedaj dogaja pri pancernjih.

Pri tekaški obutvi proizvodnja zaradi kombinacije s starimi zalogami normalno poteka.

Vprašanje cen naše obutve postaja vedno bolj odprto; to velja za vsa tržišča. To se dogaja predvsem zaradi visokih cen domačih materialov. Tako obutev, ki jo izdelamo iz domačih materialov, za katere pa seveda moramo dati tudi devizno udeležbo, ne daje posebnega ostanka dohodka ali kot pravimo akumulacije.

Tako nam ne preostane nič drugega, kot da poskušamo zni-

ževati naše proizvodne stroške. Kupci so namreč pripravljene sprejeti le podrazitve, ki izhajajo iz podražitev surovin na svetovnem trgu. Mi smo, na primer, uspeli s podražitvijo pri partnerju Aspö. Kalkulativne cene so v tem trenutku oziroma v tem obdobju take, da pokrivamo variabilne cene (pokrivanje proizvodnih stroškov, osebni dohodki izdelave); odstotek pokrivanja režijskih stroškov pa je seveda različen od programa do programa in od vrste obutve. Na primer, pancernji po tem sistemu obračuna pokrivajo vse stroške. Najbolje uspevamo tedaj, ko je v izdelku malo materiala in veliko izdelavnih minut. Položaj pa je sedaj tak, da marsikatera obutev v izvoz po naših cenah ne moremo več prodajati. To velja za škornje, kjer samo usnje stane 80 mark, škornje pa v tujini dobite za 50 mark.

Izhod iz tega seveda ne bi smel biti izvoz za vsako ceno. Tu bi morali v praksi uveljaviti določilo, ki govori o dohodkovnem povezovanju. Vsem je znano, da usnjarji izvažajo usnje po svetovnih cenah, nam pa usnje prodajajo dražje. Dogovarjanje v tej reprovorigi bo torej nujno!

DELO ŽIVLJENJE:

Kako bo organizatorjem prodaje uspelo dati v pravo prodajalno v pravem trenutku pravo obutev, da bo prodajni učinek čim večji?

Sistem naročanja in razpolaganja obutve je utečen, se pa seveda stalno izpopolnjuje. Stalno se dogovarjamo, na primer, za razporeditev izvoznih ostankov in razne druge obutve, kjer le to potrebujejo.

Eden osrednjih problemov postajajo precej visoke zaloge. Takoj smo ukrepali in zaloge zmanjšali za 29%. Še naprej bomo morali skrbeti, da bodo zaloge čim nižje, ker nas bo to vedno bolj obremenjevalo. Med drugim bomo morali zavračati obutev iz dokupa, ki kasni ali pa ni dovolj kvalitetna.

Pri tekaških čevljih smo s standardnim programom solidni izdelovalci in dobavitelji. V svetu so se močno razvile integralne vezi. Če Alpina na tem področju ne bi napredovala, bi prodaja v celoti začela padati.

DELO ŽIVLJENJE:

Kako bi ocenili prizadevanja, da bi bili čim manj sezonski?

Bojan STARMAN:

Moram reči, da nismo dosegli vidnejših uspehov. Naša proizvodnja lahke obutve ni sezonska, temveč teče vse leto. Nekaj časa izdelujemo za zahodno tržišče in domačo mrežo, ko pa tega ni, delamo za Sovjetsko zvezo.

Za zimskošportne programe kot so: apreski, tekaški in pancernji pa bi bilo najbolje, da bi bilo vse zaključeno v treh mesecih. To pa ni mogoče doseči. Proizvodnja teče od januarja do konca oktobra. Športna trakova smo poskusili zaposlniti z izvoznimi artikli. Razvijali smo pla-

ninski čevlji, dogovarjali smo se o lepljenih športnih čevljih. Pripravljali pa smo tudi druge programe. Lahko pa rečem, da imamo v Alpini preveč programov in preveč stroškov. Že iz podatka, da daje Alpina skoraj 10% dohodka za obresti, Planika pa le 5%, se vidi sezonski značaj našega dela.

DELO ŽIVLJENJE:

Kakšne ekonomske učinke lahko pričakujemo? Kako ocenjujete razmere glede naše dohodkovne uspešnosti? Kakšna bo devizna problematika; kako bo z našo likvidnostjo?

Franci MLINAR:

Res je, da smo načrtovali tudi v pogledu ekonomskih učinkov in dohodkovne uspešnosti, vendar je na pragu drugega četrletja še toliko neznan, da je nemogoče karkoli napovedovati. Vemo, da na področju deviznega poslovanja še ni dokončno rešeno, kakšne bodo pravice delovnih organizacij; vemo, da s 45,9% ustvarjenih deviz ne moremo pokriti vseh potreb za lastno porabo deviz in za devizno združevanje. Že od začetka leta napovedujejo spremembe na področju združevanja, kompenzacij in maloobmejnega prometa. Če bi prišlo do takih omejitev, kot se napovedujejo, bi za nas pomenilo mnogo slabšo oskrbo z devizami.

Na področju dinarskih kreditov napovedujejo občutno rast obrestnih mer, to pa pomeni velik odliv dohodka, večji kot lani, čeprav smo že sedaj več kot 9% dohodka porabili za pokrivanje obresti. Če bi najemanje blagovnih kreditov potekalo v redu, bi bil to dober vir nadomeščanja manjke deviz. Kar zadene inflacijo, lahko povem, da se pri današnjem obračunskem sistemu ta vpliv ne pokaže, tako, da težko primerjamo ekonomske učinke zadnjih dveh poslovnih let, kar velja tudi za prihodnja leta. Posebno poglavje so cene. Rečeno je bilo, da bodo s 1. majem cene sproščene. Dinamika sproščanja pa še ni znana. Od politike cen in od gibanja tečaja dinarja je v veliki meri odvisna naša končna realizacija.

To so ovire, ki nas čakajo v letošnjem letu. To so vse zunanji

Pri tekaški obutvi smo se vključili na tržišče z novim sistemom, ki je bil dobro sprejet. Načrtovali smo 230.000 parov tekaške obutve, toda želje naših kupcev se sučejo od 310 do 330.000 parov. To pomeni, da bo treba naročila omejevati.

Pri lahki obutvi imamo štiri tujke kupce. Dokončna naročila imamo že od partnerja v Holandiji za 81.000 parov, pri čemer smo zavrnilli dodatno količino 20.000 parov, ker tega ne bi mogli izdelati.

Drugi partner JEAN + JANIENE daje naročila na düsseldorfskem sejmu. Ta je po cenovnem

razgovor za urednikovo mizo — razgovor

vzroki, na katere nimamo vpliva, važno je le kako se bomo znali prilagoditi.

Lahko pa zardim, da se tam, kjer imamo vpliv delavci Alpine, kažejo uspehi.

DELO ŽIVLJENJE:

Kako bi premoščali obdobje slabe likvidnosti, da bi bilo čim manj težav za poslovanje samo?

Franci MLINAR:

Naša poslovna politika je v veliki meri usmerjena v izvoz. Na tem področju smo dosegli kar lepe rezultate. Zato tudi ne kaže, da bi spreminjali poslovno politiko, ker je danes izvozni učinek obutve kar dober. Zanesljivo pa smo obremenjeni z obręstmi. Če se bo položaj še zaostroval, bomo morali poiskati program, ki bo omogočal hitreje obračanje zaloga, s tem pa zmanjševanje odvisnosti kreditov in obremenitev na račun obręsti.

DELO ŽIVLJENJE:

Ali strokovna koordinacija, ki sedaj to vodi, zadostuje za kolikor mogoče pametno gospodarjenje z deviznimi sredstvi?

Franci MLINAR:

Kar zadeva devize, spremljamo razmere večkrat mesečno, vendar bi nekdo to moral spremljati bolj neposredno. Prav tako smo v zadnjem času vpeljali spremljanje dinarskih prilivov. Pri devizah bi nekdo moral imeti dejanski pregled nad prilivi in odlivi deviz. V nekaterih drugih delovnih organizacijah je gospodarjenje z devizami podrejeno komercialnim službam. Tako usklajujejo potrebe po uvozu z možnostmi, ki jih daje izvoz.

Leta 1982, ko se je občutno zmanjšal % razpolaganja z devizami in je padel s 65 na 30 %, ta koordinacija ni bila mogoča. Po tem pa se je začel nadzor nad posebnimi oblikami izvoza. Po udarjam, da samo en človek ne more voditi gospodarskega področja, ker je delo zelo prepleteno. Vsak nosilec poslovne funkcije mora na svojem področju voditi smotrno politiko, da ostane tako dinarsko kakor devizno likvidni.

DELO ŽIVLJENJE:

Ali za tak način dela sedanja koordinacija zadostuje?

Anton KLEMENČIČ:

Koordinacija je strokovno dovolj močna, le da je družba izredno omejevala manevrski prostor, tako, da moramo reševati trenutni položaj, manj časa pa je za tisto pravo poslovno koordinacijo med posameznimi deli poslovnega procesa, kar bi nedvomno vplivalo na boljši poslovni rezultat.

Franci MLINAR:

Zares, v teh razmerah zmanjkuje časa, da bi sproti ugotavljali ekonomske učinke našega dela, zlasti z vidika rentabilnosti, ekonomičnosti, akumulativnosti, ipd.

Jože BOGATAJ:

Dobro bi bilo, da bi delavci vedeli, kaj se na tem področju dogaja. Strinjam pa se z vodjem fi-

nančno-računovodskega sektorja, da bi bilo koristno imeti nekoga, ki bi vodil to koordinacijo. Devize namreč prihajajo po eni, odhajajo pa kar po treh poteh: prvič za blago, drugič za potovanja in tretjič za neblagovna plačila in odplačila kreditov. Devize za blago in neblagovna plačila ureja nabavna služba, medtem ko za potovanja in kredite ureja finančna služba. Prav zaradi preglednosti bi bilo smotrno, da bi to vodila ena oseba. Gospodarski odbor, če bi ga imeli, bi v teh razmerah moral koordinirati odlive, v primeru prekoračitve pa bi moral postaviti merila, kako ravnati.

DELO ŽIVLJENJE:

Ozki manevrski prostor glede nabave ožajo še predpisi. Na kaj lahko letos računamo; kako bomo odpravljali težave glede nabave in zaloga?

Jože BOGATAJ:

Alpina ima 80 % blagovnih tokov pokritih z znanimi viri, za 20 % blaga pa še danes ne vemo, kako ga bomo kupili.

Še zmeraj se premalo zavedamo, kaj nam lahko pomenijo zaloge, ki jih imamo tako na področju športnega kot lahkega programa. Zaradi prezasedenosti v proizvodnji nismo mogli predelati vsega. Zato je material v vrednosti od 5–10 milijard ostal v zalogi, ki nas seveda obremenjuje in s tem zadržuje likvidna sredstva. Ti materiali pa so sedaj postali zanimivi za tržišče, in jih bomo dali v proizvodnjo. Torej, če bi pravilno planirali, bi po eni strani omilili zaloge, po drugi strani pa bi naše blago imeli že izdelano in bi obutev lahko poslali v prodajalne. To nam bi v teh kritičnih časovnih obdobjih blažilo proizvodnjo, po drugi strani pa bi sprostil zaloge, ki so v tem trenutku najmanj za 30 % previsoke.

DELO ŽIVLJENJE:

Kako bomo odpravili težave v nabavi?

Jože BOGATAJ:

Če je tu mišljeno sodelovanje v reprodukcijski verigi, je vzrok nezainteresiranosti za skupni izvoz predvsem v izredno dolgem ciklusu kreditiranja pripravne izvoza. Primer: za blago, ki

smo ga kupili v mesecu februarju, izvozili pa v juliju, nas izvoznik kreditira najmanj pol leta. Prav zato nihče ni več zainteresiran za skupni izvoz.

DELO ŽIVLJENJE:

Kako bi kljub zunanjim težavam izboljšali nabavo? Kako se je obnesla organizacijska sprememba nabavne službe?

Jože BOGATAJ:

Nova organizacija nabavne službe je prinesla napredek, ima pa seveda tudi pomanjkljivosti. Te se očitno pokažejo takrat, kadar naročimo materiale, ki jih rabijo vsi trije programi. Čeprav gre za tri programe, smo se dogovorili, da v takih primerih ureja naročila samo en referent.

Glede spremljanja zaloga materialov se kakšni problemi ne pojavljajo.

DELO ŽIVLJENJE:

Katere ključne naloge čakajo proizvodnjo? Na kaj bomo morali še posebej paziti? Poglavitne težave, ki nas čakajo? Ukrepi za doseg načrtovanega?

Anton KLEMENČIČ:

Planirali smo, da bomo letos izdelali 1.900.000 parov obutve. Nejasnih pa je še več stvari. Naročil je za vse linije dovolj, proizvodne zmogljivosti so zasedene do konca leta. Uresničitev plana pa je povezana z brezhibnim oskrbovanjem proizvodnje in odpravo zastojev. V proizvodnji lahke obutve so rezultati razveseljivi, kar zadeva kvaliteto, iz proizvodnje prihajajo velike količine obutve, pa tudi zunanji kupci, ki kupijo precej obutve, so z našim delom zelo zadovoljni. V športni montaži je v zaključni fazi izdelava gojzer šivane obutve za JLA. Tudi tu so bili v začetku zastoji, vendar se bo vse nadoknadilo in bo povprečen uspeh kar zadovoljiv.

Večje probleme nam delajo ostali programi, predvsem pancercji. Če bi hoteli uresničiti plan, bi seveda morali imeti na razpolago ves material, proizvodnja pa bi morala potekati brezhibno. To pa letos še ni bilo. Z vsemi naporji poskušamo spoštovati dogovorjene roke, vendar pa nam to ne uspeva najbolje, kar je povzročilo preklic naročila Jean + Janina.

DELO ŽIVLJENJE:

Kakšni so obeti za delo med letom?

Anton KLEMENČIČ:

V montaži apreski je naročil preveč, materiala pa ni. Tudi osnovnih materialov za pancercje ni, delavci so bili celo doma. Tako je bilo v prvih treh mesecih v proizvodnji najmanj 14 dni zastojev. To se bo poznalo junija, julija in avgusta. Kupci bodo tako lahko naročila preklicali ali pa zahtevali penale. Ker materiala ni, del proizvodnje stoji, zastojev zaradi pomanjkanja materiala pa ne bomo mogli zmanjšati, saj od delavcev tudi ne moremo zahtevati dvojne storilnosti. V proizvodnji se občuti tudi

fluktuacija, največ zaradi upokojitev. Prišli so novi delavci, ki pa žal nimajo izkušenj.

Osnovni pogoj za normalen potek proizvodnje je imeti pravočasno ustrezne materiale. V teh razmerah pa proizvodnjo velikokrat rešujemo s spreminjanjem planov.

V proizvodnji plastike zaradi predelave orodja, kar bi trajalo dlje časa, nismo mogli spreminjati planov. V orodjarni je točno planirano, kdaj bo v izdelavi oz. predelavi določeno orodje. Ciklus predelave orodja, brez novih serij, bi s spreminjanjem planov trajal do dopustov. Zato bo verjetno za nekatero nerazumljivo, zakaj proizvodnja plastike stoji, granulata pa je v skladišču.

DELO ŽIVLJENJE:

Problemi so tudi zaradi kooperantov pri izdelavi zgornjih delov obutve. Ali so kakšni drugi načrti?

Anton KLEMENČIČ:

Pri planiranih 1.900.000 parov moramo s pomočjo kooperantov zagotoviti okrog 900.000 parov obutve. Kapacitet v domačih obratih nismo nič povečali. Tudi večjih organizacijskih sprememb oz. izboljšav v proizvodnji ne predvidevamo.

Normalen potek v proizvodnji lahko pričakujemo le, če bodo odpravljene pomanjkljivosti. Želimo si pravočasno nabavo materialov, kar velja tudi za kooperante.

DELO ŽIVLJENJE:

Ob tem, ko trenutno spet izdelujemo gojzer šivane obutve, je bilo slišati idejo, da bi ta izdelava ostala v programu, toda na posebnem traku?

Anton KLEMENČIČ:

Pri tako iztrošenih strojih za izdelavo gojzer šivane obutve ne vidimo nobenega pozitivnega ekonomskega učinka. Tudi z materialom so težave, saj ga v Jugoslaviji nihče več noče delati, zato bi ga morali uvažati, kar pa je zopet povezano z devizami.

DELO ŽIVLJENJE:

Obetaven program so izdelki orodjarne. Nekateri zatrjujejo, da je program orodjarne obetaven tudi v dohodkovnem smislu. Kako pa s tem?

(Nadaljevanje na 10. strani)

razgovor za urednikovo mizo — razgovor

(Nadaljevanje z 9. strani)

Anton KLEMENČIČ:

V orodjarni že sedaj težko pokrivalo lastne potrebe. Smatram pa, da je tu še precej rezerv, ker je naša orodjarna kadrovska še zelo mlada. Pred lanskim letom so domači delavci začeli izdelovati prve serije orodij v celoti doma. Prej so opravljali le korekture form inozemskih dobaviteljev ter predelave orodij. Izdelavni časi so se s prakso kar precej skrajšali. Rezerve so torej še, ko si bodo pridobili delovne izkušnje. Strojni park, predvsem na eroziji, še ni dovolj izkoriščen. Tudi sama organizacija dela in priprava dela v orodjarni še ni popolna. V kolikor pa bi v orodjarni imeli višek kapacitet, je to dovolj perspektivna dejavnost, ker bi orodja z dobrim dohodkom lahko prodajali na domačem tržišču ali pa v izvoz. V teh izdelkih je uvoženega materiala zelo malo, veliko pa je strokovnega dela.

DELO ŽIVLJENJE:

Tudi inovacije so pomembne, kako jih bomo spodbudili, predvsem v proizvodnji in pripravi, da bomo napredovali?

Anton KLEMENČIČ:

Inovacij po sedaj ustaljenem delu in odnosu ne bomo spodbudili. V drugih, npr. zahodnih državah, prijavljajo inovacije ali koristne predloge, ki za nas pomenijo majhne stvari. O inovaciji pri nas razpravlja precej ljudi, predlagatelj mora pisati obširen predlog, da ga razume komisija. Na zahodu pa gre postopek po najkrajši poti in po realni ceni.

V Alpini je bilo že veliko predlogov in inovacij, ki so v proizvodnji že uveljavljeni. Prepričan sem, da ni tehnologija, ki ne bi že kaj izboljšal. Malenkostni predlogi pa se pri nas ne pojavljajo. Inovacije so se po mojem obnesle le na zahodu, ker delavci s tem napredujejo. Pri nas pa tega ni. Po mojem bi bilo veliko bolj spodbudno, saj bi delavec vedel, da bo s tem napredoval.

DELO ŽIVLJENJE:

Na našo uspešnost vplivajo tudi drugi dejavniki: organiziranost, kadrovska vprašanja, nagrajevanje. V čem vidite napredek na tem področju, kje si še lahko obetamo probleme?

Boris MARKELJ:

Kako bi čim več in bolje naredili, predvsem pa, kako doseči čim boljši uspeh, bomo morali upoštevati vsi, vsak na svojem področju. Če govorim o področju, ki ga zastopam na tem razgovoru, lahko rečem, da delo, ki ga opravljamo v našem sektorju, v mnogih primerih ne vpliva neposredno na proizvodnjo, toda posreden vpliv je lahko velik, predvsem pa se pokaže dolgoročno. Proizvodnja bo seveda nemoteno tekla, če bo dobro oskrbljena z materiali, stroji, toda tudi z usposobljenimi delavci. Zagotovljena pa mora biti npr. tudi varnost delavcev, primerno

uvvedeno nagrajevanje, ki bo spodbudilo večjo storilnost in ustvarjalnost, poskrbljeno za družbeni standard, od prehrane do stanovanj, organizirana mora biti samoupravna dejavnost z informiranjem in še niz drugih stvari, ki vsaka po svoje vpliva na uspešno delo takoj ali nekoliko pozneje.

Če najprej izpostavim nagrajevanje, vemo, da to sedaj ne spremljamo tako, kot smo nekdanj, ko smo za to imeli človeka. Nagrajevanje proizvodnega dela smo uredili precej bolje kot nagrajevanje ustvarjalnega dela, kjer je merila za nagrajevanje težje poiskati. Težimo k temu, da bi vključili čim več elementov dela in kakovosti dela.

DELO ŽIVLJENJE:

Večina vodstvenih in vodilnih delavcev je v anketi pred kratkim izjavilo, da je eno od temeljnih slabosti Alpine slaba povezanost, ki jo povezujem z informatiko v širšem smislu?

Boris MARKELJ:

To je praktično ključno organizacijsko vprašanje. Za vzpostavitev takega celovitega informacijskega sistema je seveda potreben dokaj zahteven projekt. Trenutno pripravljamo le del takega sistema in sicer kadrovske informacijski sistem.

DELO ŽIVLJENJE:

Teoretiški pravijo, da je večina pojavov odvisna od notranjih dejavnikov in ne le od zunanjih razmer.

Anton KLEMENČIČ:

Sigurno je, da so znotraj tovarne še rezerve. V tej situaciji bomo morali dobro pretehtati prav vse stroške, vsako potovanje v tujino, pa tudi uporabo službenih avtomobilov. Tudi produktivnost režijskih delavcev povsod še ni zadovoljiva. Vse to pa se izraža v ceni čevlja. Naši fiksni stroški so začeli rasti, mi pa jih pre malo kontroliramo. Tudi delovni čas bi bilo mogoče bolje izkoristiti.

DELO ŽIVLJENJE:

Na splošno govorimo, da je strokovno delo pre malo cenjeno. Mnogi delavci strokovnjaki so razporejeni v določeno skupino za vedno in nimajo spodbud

za dobro delo in strokovno napredovanje. Gre za to, da bi spodbudili višjo raven razmišljanja in dela.

Anton KLEMENČIČ:

Strokovnjak je lahko dober ali slab. Dober strokovnjak je tisti, ki ga okolica prizna za strokovnjaka. Takemu pa je napredovanje omogočeno.

Jože BOGATAJ:

Kljub težkim razmeram so možnosti, da si tudi sami pomagamo in to na vseh ravneh, tako v nabavi kot v prodaji in proizvodnji. Nikdar ne smemo misliti, da v težkih razmerah ni nobene možnosti. Iznajdljivost in sposobnost se tu šele prav pokaže.

Priprava kolekcije smučarskih čevljev nekoliko zamuja

Že v sezoni 1983/84 smo si prizadevali kolekcijo pripraviti prej, da bi jo lahko pravočasno predstavili našim kupcem, vendar nam ni uspelo. Tako se je zgodilo tudi letos. Glavni vzrok za zamudo je v izrednem spreminjanju modelov iz sezone v sezono, kar naj bi seveda pripomoglo, da dvignemo kakovost in izgled. Pri tem imamo stalne težave pri pravočasni pripravi sto parske kolekcije. Delo v zvezi z razvojem v tovarni, kot tudi pri dobaviteljih znotraj in zunaj naših meja, traja določen čas, ki je glede na potrebe kupcev, predolg, vsekakor pa prodaja teče uspešno in upamo, da bodo naročila do konca aprila zapolnila naše zmogljivosti za vso sezono.

Če se ozremo po naši smučarski kolekciji, lahko ugotovimo, da novih modelov sicer ni, imamo pa kopico izboljšav in sicer: Za otroke smo šalo ORBIS uporabili še v manjših številkah, z enostavno manšeto na dve zaklopki, čevljev pa je dosti bolj trepežen, saj je iz poliuretana. Za mlade tekmovalce smo razvili novo manšeto na ECON šalo, z mini regulator-

Zaključek:

Kako uresničiti načrte, ki smo si jih zastavili za leto, je bilo ključno vprašanje.

Obnovimo le nekaj »ocvirkov« za premislek: Kako spremljati korišćenje deviz; kako zmanjšati zaloge, ki nas tako obremenjujejo in nas bodo ob višinih obrestnih merah še bolj; kaj je z našimi ekonomskimi cilji; kako izkoriščati delovna sredstva in delovni čas, da bo rezultat boljši; kako povečati serije v proizvodnji; ali bomo celovit informacijski sistem prepuščali naključju ali dobri volji posameznikov; kako nagrajevati dobro delo; kakšne so osnove za napredovanje; kako se znajti v teh razmerah? To so bila le nekatera vprašanja. Vsak odgovor terja temeljit premislek, če ne še kaj več.

Ali bomo našli čas za to?

jem naklona, tekmovalnimi zaklopkami in kvalitetnim notranjim čevljem (po SR 84) — model JR COMP.

Lani ustvarjalen ELITE je prilagojen za vstop od zadaj, kar je v skladu z novimi težnjami, dobil je novo obliko jezika nartne regulacije, izdelovali pa ga bodo tudi za ženske v snežno beli barvi.

Bistvene novosti, ki bodo posebej zanimale domače potrošnike, so modeli na SR šali: SR COMP, PROLS in PRO. Vsi imajo vgrajeno stransko regulacijo (za O ali X nože), in funkcionalno nove mehanizme za regulacijo naklona, nove modne barve in nove sisteme zaklopk, ki so dosti boljše od prejšnjih. Upamo, da bomo uspeli vse pripraviti pravočasno in da bodo čevlji že pred zimo v trgovinah, vendar po bistveno višjih cenah.

KOLEKCIJA APRESKI

Ostaja v okvirih iz prejšnjih sezon, dodali smo le nekaj novih krojev in modnih barv, saj si za domače in vzhodno tržišče ne moremo privoščiti večjih investicij v razvoj novih podplatov, tehnoloških izdelav itd.

Tone Kavčič

Važno je da vemo

Važno je da vemo

Važno je da vemo

Kadrovske novice

Irma Dolencec — referentka za delovna razmerja

V mesecu marcu je nastopilo delovno razmerje 5 delavcev, z delom pa je prenehalo 8 delavcev.

V TOZD Proizvodnja so nastopili: Sabina Božič, Ljubica Pivk in Marija Vavken v obratu Rovte, Metod Trček v oddelku 626 in Andreja Arnolj v obratu Gornja vas.

Z delovnim razmerjem so prenehali v TOZD Proizvodnja: Marija Ušeničnik, Janez Žakelj, Pavla Modrijan; obrat Gorenja vas: Ljudmila Galičič in Marija Bogataj; v TOZD Prodaja: Tatjana Trebše iz prodajalne Idrinja, Vjera Bažoka iz prodajalne Split in Mirjana Zelič iz prodajalne Varaždin.

Ob odhodu v pokoj

Dolgoletnima sodelavcema Janezu Žaklju in Pavli Modrijan želimo ob odhodu v zasluženi pokoj trdnega zdravja in dobrega počutja v krogu domačih.

Ob odhodu v pokoj na sprejemu pri direktorju TOZD Proizvodnja — od leve proti desni: Silvestra Peternelj, Ksenija Podobnik, Marija Andreuzzi, Anica Bogataj, Janez Filipič in Suzana Sporiš

Pozočili so se

NA NOVO ŽIVLJENJSKO POT

je stopila Mirjana Paulič iz prodajalne Bjelovar I, iskreno ji čestitamo in želimo v zakonu razumevanja.

Dopisujte v

Posojila komaj sledijo cenam

Letos je bil razpis za stanovanjska posojila objavljen nekoliko prej kot prejšnja leta, da bi prosilci lahko pravočasno pridobili ustrezno dokumentacijo. To je večini tudi uspelo, saj so dokumentacijo dostavili pred zasedanjem komisije, nekaj pa je še takih, ki bodo to uredili v kratkem, kar so potrdili tudi na oddelku za gradbeništvo, urbanizem in komunalne zadeve občine Skofja Loka.

Teren že preizkušajo, kdaj bomo gradili nove stanovanjske bloke?

Komisija za delitev sredstev sklada skupne porabe je po razpisu in ogledih v glavnem že opravila delo, saj je pripravila predlog za dodelitev stanovanjskih posojil. Na prioriteten listu je bilo uvrščenih 73 prosilcev, od tega 39 iz TOZD Proizvodnja, 11 iz DSSS in 23 iz TOZD Prodaja. Komisija je najprej ugotovila, da imamo za stanovanjska posojila v letošnjem letu na razpolago 22 milijonov din, saj imamo za TOZD Prodaja na terenu v letošnjem letu še precejšnje obveznosti in sicer za plačilo razlike v ceni dveh stanovanj in za dve polovični udeležbi pri nakupu stanovanja z delovno organizacijo, kjer je zaposlen zakonec našega delavca. Komisija je imela dokaj zahtevno delo, saj je kar 49 prosilcev za novogradnje, kar pomeni, da je potrebno dodeliti višje zneske posojila. Tako je bil najvišji možni znesek posojila letos v primerjavi z lanskim letom povečan za 40 %, za kolikor se je v povprečju podražil gradbeni material v letu 1983. Najvišji možni znesek za novogradnje za letošnje leto je 490.000,00 din, za dograditev 300.000,00 din, za večje adaptacije (kjer se pridobijo dodatni prostori) 250.000,00 din in za manjše obnove 120.000,00 din. Prosilcem, ki so ob točkova-

nju zbrali več kot 250 točk, je komisija dodelila najvišji možni znesek posojila; tisti, ki so ob točkovanju zbrali manj kot 250 točk, so dobili 2/3 najvišjega možnega zneska posojila. Prosilci, ki pa so že prejšnja leta prejeli določen znesek posojila in še niso rešili svojega stanovanjskega vprašanja, pa so prejeli najvišji možni znesek. Prav tako je bil najvišji možni znesek posojila dodeljen delavcem (ne glede na število točk), ki gradijo montažne stanovanjske hiše, saj morajo ti delavci v enkratnem znesku po pogodbi pokriti obveznosti.

Najtežja pa je odločitev komisije, kdo do stanovanjskega posojila ni več upravičen. Tako je bilo letos 5 prosilcev zavrženih, saj je bila komisija mnenja, da imajo stanovanjski problem za svojo družino že zadovoljivo rešen. Dva od teh delavcev sta vložila zahtevek za varstvo pravice na delavski svet, ki bo o tem dokončno odločil.

V letošnjem letu lahko ugotovljamo, da so zneski za stanovanjska posojila predvsem za novogradnje dokaj visoki, vendar bodo morali nekateri vložiti še veliko truda, predno se bodo vselili v svoje stanovanjske hiše.

Marta Mlinar

Drugo leto več možnosti

Letos bomo organizirali letovanje v naslednjih krajih:

Umag — Zlatorog — 10 hišic, Kranjski gori — 2 sobi, Pineta — Savudrija v 2 prikolicah in v Čateških toplicah v 2 prikolicah. V Ankaranu bomo imeli 2 prikolice, prav tako v Medulinu pri Pulju, na Krku 4 prikolice. Če bo prijav dovolj, bomo letovanje organizirali tudi v Martinščici na otoku Cresu z dvema prikolicama in Vodica pri Šibeniku z dvema apartmaja.

Radi bi sicer ponudili našim delavcem še več počitniških zmogljivosti, vendar nam sredstva tega ne dopuščajo. V letošnjem letu je največji problem v tem, ker turistične agencije še niso objavile cen za sezono 1984. Marca, ko so te cene znane, lahko izračunamo naše možnosti za najem dodatnih prostorov na severu Istre. Če bomo imeli možnosti, bomo objavili dodatni razpis za letovanje.

Na prvi seji delavskega sveta delovne organizacije za začetku marca je bil sprejet poslovnik o delu komisije za delitev sredstev sklada skupne porabe — splošni del, ki med drugim opredeljuje tudi način dela komisije in strokovne službe na področju letovanja. Ta poslovnik naših težav ne bo rešil, bo pa zelo pomagal komisiji in meni pri delu. Sestavni del poslovnika je tudi točkovna lista za razvrstitev prijav za letovanje. Mislim, da to mnoge zanima, zato jo objavljamo.

Pri razporejanju za letovanje komisija upošteva naslednje kriterije:

I. Povprečni osebni dohodek na družinskega člana, glede na povprečni osebni dohodek DO Alpina:

— do 40 %	70 točk
— nad 40 do 50 %	50 točk
— nad 50 do 60 %	30 točk
— nad 60 do 70 %	10 točk
— nad 70 %	0 točk

II. Pogostost letovanja

— v zadnjih treh letih ni letoval	60 točk
— v zadnjih dveh letih ni letoval	40 točk
— v zadnjem letu ni letoval	20 točk

Odbitki točk:

— v zadnjih treh letih je letoval med kolektivnim dopustom	10 točk
— v zadnjih dveh letih je letoval med kolektivnim dopustom	20 točk

— v zadnjem letu je letoval med kolektivnim dopustom 30 točk

III. Število prijavljenih delavcev, zaposlenih v Alpini:

— za vsakega delavca 20 točk

IV. Zdravstveno stanje prijavljenih delavcev in njihovih družinskih članov:

— prijavljenec oz. družni član je invalid II. kategorije oz. delavec s 60 % telesno okvaro ali več 20 točk

— prijavljeni oz. družinski član je invalid III. kategorije ali delavec s spremenjeno delovno zmogljivostjo 10 točk

— trajna in ponavljajoča se bolezen prijavljene-ga 10 točk

V. Število nepreskrbljenih članov družine prijavljenega delavca, če so le ti prijavljeni za letovanje — za vsakega 5 točk.

VI. Delovna doba prijavljenih delavcev Alpine:

do 5 let	0 točk
nad 5 do 10 let	10 točk
nad 10 do 15 let	15 točk
nad 15 do 20 let	20 točk
nad 20 let	25 točk

Če je med prijavljenimi več delavcev Alpine, se upošteva najdaljša delovna doba. Delovna doba se računa po stanju 31. 12. tekočega leta.

VII. Dolžina dopusta prijavljenih delavcev Alpine (upošteva se samo za obdobje med kolektivnim dopustom):

— do 20 dni	20 točk
— od 21 do 25 dni	10 točk
— nad 25 dni	0 točk

Vsak delavec, ki se prijavi na razpis za letovanje, mora strokovni službi poleg prijave dostaviti še potrdilo o povprečnem mesečnem osebnem dohodku ostalih prijavljenih, če ti niso zaposleni v Alpini.

Če uveljavljajo točke po kritiju zdravstvenega stanja, pa morajo predložiti še zdravniško potrdilo oz. ustrezno odločbo.

Če kandidat ne dostavi ustreznih dokazil, se mu točke po teh kriterijih ne upoštevajo.

Če imata dva ali več prijavljenih enako število točk, odloča večje število točk po prvem kriteriju, nato po drugem, itd.

Kakšni pa so naši načrti v bodoče:

V Strunjanu bomo gradili nove bungalove. (Počitniška zveza Škofja Loka). Ker imamo mi malo zmogljivosti za letovanje, smo se odločili kupiti en bungalov — to je

štiri bivalne enote. Ena bivalna enota meri 42 m² in je sestavljena iz dveh sob, bivalnega prostora, sanitarij s tušem in teraso. Letovalci se bodo hranili v bližnji jedilnici, cena penziona pa bo približno taka kot v »Zlatorogu« v Umagu. Z gradnjo bodo začeli letos jeseni, maja 1985 pa naj bi bili bungalovi pripravljeni za prevzem.

S sredstvi, ki jih imamo na razpolago, (to je 10 % od sredstev namenjenih za regres za letni oddih), ne moremo bistveno povečati zmogljivosti za letovanje. Bungalov v Strunjanu bomo kupili iz stanovanjskih sredstev. Morali se bomo odločiti, ali povečati kapacitete, kar bi pomenilo, porabiti več sredstev sklada skupne porabe, ki jih sedaj namenimo za druge potrebe (možnosti: 20 % od zneska namenjenega za regres za letni dopust, zmanjšati dotacije), ali pa ostati na istih zmogljivostih, kot jih trenutno imamo.

Naj vam za lažje razumevanje povem, da od trenutno razpoložljivih sredstev porabimo le okoli 25 % za povečanje kapacitet, kar 75 % pa za vzdrževalna dela, regresiranje oskrbnih dni, pogodbene obveznosti in dokup odpisane drobne inventarja. Omenjenih 25 % razpoložljivih sredstev bomo letos namenili za delno regresiranje najetih prostorov v Vodica pri Šibeniku in prikolic v Martinščici na Cresu.

V teh razmerah bomo pri razporejanju letovalcev letos zanesljivo naleteli na veliko slabe volje, saj ne bomo mogli zadovoljiti vseh potreb in želja, saj posamezniki verjetno ne bodo prišli na vrsto. Razveseljivo pa je dejstvo, da bomo že v sezoni 1985 imeli širše možnosti in mogoče tudi več sredstev, kar pomeni več najetih kapacitet oziroma manj zavrženih kandidatov.

Hermina Cankar

Lepi dosežki naših

Kljub temu, da se je zima že umaknila pomladi, se smučarska tekmovalja kar vrstijo. Ob koncu meseca je bilo na Goropkah že tradicionalno smučarsko srečanje delavcev Alpine in Trija iz Tržiča v veleslalomu. V prekrasnem sončnem vremenu sta bila na dobro pripravljene progi kar dva teka, vzdušje je bilo enkratno, in ni kar nič upadlo ob razglasitvi rezultatov po končanem tekmovalju v jedilnici Alpine. Letos je prehodni pokal osvojil TRIO, verjetno tudi zato, ker je nekaj naših tekmovalo na športnih igrah v Škofji Loki.

V Škofji Loki so ves mesec ob sobotah in nedeljah tekla tekmovalja na 4. sindikalnih športnih igrah. Alpina se letos udeležuje teh iger kar v osmih panogah in tudi rezultati so zelo lepi. Naši so prvo mesto dosegli v odbojki, kar je vsekakor presenetljiv uspeh. Še posebej velja omeniti ekipo za vlečenje vrvi, saj so naši krepki fantje brez posebnih priprav le za las izgubili prvo mesto, toda tudi drugo mesto je odlično. Obljubljajo, da jim drugo leto tudi ekipa Alpeisa, ki je bila letos prva, ne bo delala preglavic. Tudi strelici so se izkazali in zasedli drugo mesto. Kegljači, šahisti in tekmovalci v namiznem tenisu so se uvrstili v sredino, kar je lep uspeh, saj nimajo nobene vadbe. O zadnjih tekma delavskih športnih iger bomo še poročali, kakor tudi o končnih rezultatih.

Gotovo bo Alpina v skupni razvrstitvi dosegla lepo uvrstitev, kar naj bo spodbuda vsem delavcem za še večjo udeležbo na tem rekreativnem področju.

V marcu smo se udeležili tudi občinskega tekmovalja v veleslalomu na Soriški planini in zasedli 4. mesto.

Na sindikalnem občinskem prvenstvu v smučarskih tekih, ki je bilo v februarju na Bukovici v Selški dolini pa so naši tekači v izredno slabem vremenu zasedli 3. mesto.

Rezultati tekmovalja v veleslalomu na srečanju ALPINA Žiri — TRIO Tržič

ČLANI DO 35 let:

1. Franc Komac	35,75
2. Franci Pečelin	36,16
3. Zdravko Pišljarič	38,41

ČLANI OD 36—45 let:

1. Rado Podobnik	37,54
2. Lojze Oblak	38,09
3. Marjan Eigner	38,55

ČLANI NAD 45 let:

1. Janez Perko	40,35
2. Peter Kosmač	41,24
3. Alojz Burnik	41,31

ČLANICE DO 30 let:

1. Rada Žakelj	23,09
2. Mojca Hladnik	23,70
3. Marjeta Eržen	30,60

ČLANICE NAD 30 let:

1. Helena Kavčič	22,17
2. Anica Čar	23,40
3. Stana Podobnik	24,71

Stane Čar

Z njimi je rasla Alpina

Zadnja leta Vinka Bačnarja pesti bolezen. »Ledvice,« pravi, »ledvice, tako, da moram upoštevati dieto in tudi za kakšne napore nisem; še najbolje se počutim leže, če sedim, nekaj časa že zdržim, potem pa...«

Kljub temu sva pokramljala hitro in zbrano.

Vinko za uvod niza podatke: rojen pred enainšestdesetimi leti; s petnajstim letom se je pričel učiti pri očetu, izučil se je pri osemnajstih. Še po končani učni dobi je ostal na delu pri očetu do vojne oziroma do leta 1943.

»Poleti tistega leta sem dobil poziv, da bi šel delat na Ljubelj. Od doma sem se odpravil s kolesom, toda proti Jarčji dolini h Krištanu. Bilo je prav v času žirovske hajke in ustavili so me Nemci in me odpeljali v župnišče. Nekako sem se izmuznil, toda nazaj nisem več mogel. Odšel sem v Prešernovo brigado, kjer sem bil v začetku čevljar v bataljonu. Moram reči, da sem imel kar srečo, da sem bil vmes zaradi bolezni pol leta na terenu, da nisem doživel tragedije na Pokljuki.

Kasneje sem postal politdelegat in komisar izvidniške čete v XXXI. diviziji.

Po vojni sem ostal v JLA še nekaj časa, to je do leta 1946, kot oficir. Ko sem tega leta odšel iz armade, sem postal okrajni delovni inšpektor, najprej v Skofji Loki, pozneje pa v Kranju. Moja dolžnost je takrat bila kontrola plač v skladu z uredbo, učnih pogodb in zaščitnih naprav v tovarnah in okolici. To delo sem opravljal do leta 1951, potem pa sem odšel v Žiri, v sedanjo Alpino, kjer so prav tedaj začeli s samoupravljanjem in bolj samostojnim načrtovanjem. Pravzaprav sem bil nekaj časa v tedanji čevljarški šoli, potem sem bil dve leti prikrojjevalec, kasneje pa sem odšel v skladišče zgornjega usnja, kjer sem ostal do upokojitve leta 1965.

Prizadevno se je vključil v dogajanja. Kar dvakrat je bil član upravnega odbora, ki je imel tedaj odločilno vlogo, kar zadeva dogajanje v delovni organizaciji, pa tudi v delavskem svetu je sodeloval prav tedaj, ko se je začela osnovati maloprodajna mreža.

»Odločitev za ustanovitev lastne prodajne organizacije je bila zelo pametna, kar se kaže še danes, in to smatram za eno odločilnih prelomnic v razvoju Alpine. Druga pa je bila prav gotovo pospešena mehanizacija proizvodnje, okoli leta 1960, da smo postali res pravo industrijsko podjetje.«

Vinko je za svoje delo in uspehe prejel tudi odlikovanje orden zaslug za narod III. stopnje.

Prav te dni naš nekdanji sodelavec praznuje. Ob tej priliki mu želimo veliko zdravja in da bi se v svojo tovarno med nekdanje sodelavce vračal vsaj še ob novoletnih srečanjih.

Nejko Podobnik
Foto: Brigita Grošelj

Nove knjige v knjižnici v Žireh

DDU Univerzum Ljubljana, zbirka STRIP:
Klic divjine - Jack London, ilustr. Željko Lordanič

Morski volk - Jack London, ilustr. Željko Lordanič
Mehikanec - Jack London, ilustr. Radiša Milošević

Diana Simmons - Mali vrtnar, prevedel Miha Ogorevc; Centralni zavod za napredek gospodinjstva, Ljubljana 1978; bogato ilustrirana knjiga o vrtnarjenju za otroke s praktičnim prikazom in navodili za gojenje cvetlic in povrtnin.

Ana Maria Matute - Prvi spomin, prevedla Alenka Bole-Vrabec. Preš. družba 1983; pripoved o ranljivem in razbolelem obdobju prebujajoče se mladosti.

Robert Sabatier - Švedske vžigalice, prevedla Metka Zupančič, MK 1983, pretresljiva pripoved o dečku, pisatelju samem v Parizu, slavošpev temu mestu, njegovim četrtim, ki so osamljeni siroti pomenile dom, toplino, zavetje.

Pavle Ugrinov - Naloženo življenje, prevedel Branko Gradišnik, MK 1983, pripoved o študentu v povojnem Beogradu do l. 1948.

Jože Kodrant - Pot okoli sveta, Mohorjeva družba 1983.

Martin Slomšek - Črni Maček in druge zgodbe, Mohorjeva družba 1983

Ivan Pregelj - Peter Pavel Glavar, Mohorjeva družba 1983, zgodovinska povest

Marijan Prosen - Utrinki iz astronomije, MK 1980

John Phillips - Zgodba o Jugoslaviji, DZS Ljubljana in Jugoslovanska revija Beograd 1983, prev. Branko Gradišnik. Knjigo je napisal in posnel zanjo večino fotografij osebni Titov prijatelj in hkrati prijatelj Jugoslavije John Phillips, ki je spremljal njen utrip od l. 1944, ko je bil prvič pri nas, in vse do Titove smrti, s katero se knjiga začne.

KNJIGE ZA OTROKE:

William Kotzwinkle - E. T. ali Vesoljček in njegove dogodivščine na Zemlji, Pomurska založba 1983, prevedel Mitja Meršol. Roman je napisan po scenariju za istoimenski film, ki ga je napisala Melissa Mathison. E. T. ostane sam, izgubljen na Zemlji, ki je zanj sovražen planet. Nikogar nima, ki bi mu bil pripravljen pomagati, kajti strašno mu je dolgčas po svojem planetu, dokler ne sreča otrok in z njimi naveže stike...

Mate Rainer Mihaha, Matjaževa knjižnica, Partizanska knjiga 1983, ilustr. Marjan Manček, pesmice

Ivan Potrč - Zebe in še nekaj drugih o živalih, zbirka Deteljica, ilustr. Ive Šubic, MK 1983 (zebe - ptički, ščinkavci)

ZBIRKA LIŠČKI, založba Borec 1983:

- Bila sem partizanska učiteljica - Marjanca Šeme, ilustr. Marjanca Jemec-Božič

- Skrinja iz babičine bale - Berta Golob, ilustr. Jelka Reichman, nekaj starih narodopisnih drobcev z Gorenjske

- Srečni ščurek - Jože Snój, ilustr. Irena Majcen, pesmi

- Skrivnosti - Niko Grafenauer, ilustr. Karel Zelenko

Dopisujte v

Najvažnejši je človek

Pred kratkim sem v Delo-življenju že pisal o kulturi in našem odnosu do kulture in kulturnih dejavnosti. Ko razmišljam o problemih, ki nastanejo, se mi zdi, da so tudi posledica naše prepočasne duhovne in kulturne rasti. Materialne temelje smo razvijali hitreje kakor duhovne, in zanemarjali sočasen razvoj naše zavesti. Zato dosežen razvoj materialnih sil deluje predvsem v potrošniško porabno smer. Preveč smo se podvrgli tem vabljivim silnicam.

Pa se zato prav nič ne vznemirjamo. Nikjer ni nobene nervoze in iskanja. Izgleda, kot da nimamo tovrstnih potreb ali pa so nam ugasle. Ali se zavedamo, v kaj se spreminjamo? Po pravici povedano, doslej smo se vse premalo trudili, da bi bile kulturne dobrine mikavnejše. Vse organizirane kulturniške skupine, na čelu z DPD Svoboda, bi se tega morale zavedati. Ali ne bi bilo morda primerno, da kak literarni večer ali uro pravljic pripravimo v okviru knjižnice; razpravo o naši zgodovini ali obnovi vaških jeder v muzeju v stari šoli, kakšno predavanje, razgovor ali srečanje v Družbenem domu Partizan; večnamenski prostor v osnovni šoli resnično daje veliko možnosti...

Delavci v kulturi, tako amaterski kot profesionalni, bi se morali vedno vpraševati, kaj in kako pripraviti, da bodo pritegnili ljudi.

Torej, vsaj osnovno več ali manj imamo; to je prostore, še posebno, ko bomo letos obnovili dvorano DPD Svoboda Žiri. Potreben je seveda tudi denar. Nekaj tega denarja je na razpolago v kulturni skupnosti, so pa še drugi viri. Mislim, da je teh sredstev, kljub sedanjim težkim razmeram, premalo, čeprav bi verjetno marsikak dinar lahko obrnili tudi koristneje. Kulturno-prosvetni in človeški razvoj preveč pritiskamo v stran.

Premalo se zavedamo, kolikšne ustvarjalne moči in sposobnosti bi sprostil med delovnimi ljudmi, če bi se več skrbi in pozornosti namenili naši kulturno-prosvetni vzgoji.

Če bomo hoteli hitreje napredovati, moramo odločneje poskrbeti za naš razvoj, zorenje naše zavesti in splošno razgledanost. To pa seveda ni mogoče doseči z majhnimi sredstvi, ki so v ta namen na voljo. Naše tisočletne navade, zakoreninjene v naši biti,

prednjačijo pred kulturnimi potrebami današnjega in prihajajočega človeka. Zaradi tega le s težavo sledimo razvoju. Ponekod in včasih že cepetamo na mestu. Nikakor ne razumemo znamenj časa!

Prepočasi sledimo naglim spremembam. Mnogokrat se po nepotrebnem zapletamo v družbenih tokovih, potem pa naš prepočasen kulturni in duhovni razvoj občutimo še bolj, posebno še, če je povezan s splošnim družbeno-gospodarskim razvojem. Kar pa mislimo na sedanje zaostrene gospodarske in politične razmere, na katere reagiramo z zamudo. Preveč trdo smo še vkleknjeni v preteklost, kar hromi našo samoupravljalno učinkovitost; zelo počasi se osvobajamo manjvrednostnih občutkov, ko smo bili v preteklosti le narod hlapcev.

Prav gotovo imajo tu lahko odločilno vlogo sindikati, ki naj bi bili pobudnik smotrnega dolgoročnega načrtovanja na področju kulture, da bi delavci v delovnih organizacijah ustvarjena sredstva čimbolje uporabili tudi v krajevni skupnosti. Zaradi omejenih sredstev bo seveda treba še bolj paziti, kaj je najpomembnejše, kaj pa lahko počaka.

Da bi bilo v prihodnje drugače, se brez oklevanja odločimo za vsebinsko prenovu v našem kulturno-prosvetnem načinu življenja.

Toda, samo prostori in denar, čeprav še tako smotrnno načrtovan, še ne zagotavljata uspehov. Najvažnejši je človek in njegov širši in ožji interes. Te interese je treba usmeriti v kulturno razmišljanje in delovanje. Pomembno vlogo pri tem lahko odigrajo animatorji kulture pri sindikatih, številni vodje kulturniških skupin v kraju in seveda profesionalni animator kulture, ki mu bo treba omogočiti njegovo usklajevalno in spodbujevalno delovanje. Vsi ti ključni ljudje pa bodo morali biti med seboj povezani, da bo učinek čimboljši in uporaba gmotnih in prostorskih možnosti čimvečja.

Če se zavedamo, do kje smo prišli v svojem razvoju, če želimo hitreje napredovati v današnjih, zelo dinamičnih tokovih, potem premislimo, kaj moramo storiti, da ne bomo zaostajali za drugimi. Nimamo časa za oklevanje.

Peter Naglič

Letos naj bi obnova dvorane imela prednost. Po finančnem načrtu naj bi letos za obnovo ostrejša, električno inštalacijo, izolacijo in nekatere druge posege namenili 6 milijonov dinarjev. Kako bo v resnici?

Takole je pod streho dvorane DPD Svoboda Žiri — vedra, da deževnica ne pronikne v dvorano in žaganje za toplotno zaščito

Dota bodočim generacijam

Kljub temu, da so bile številke v zvezi z dopolnitvijo osnovne šole in športnega stadiona v Žirih objavljene v delegatskem poročevalcu, obnovimo še enkrat koliko je vse stalo.

Investiciji sta bili prijavljeni v skupni višini 71.165.000 din in sicer prizidek v višini 65.222.000 din, športni stadion pa v višini 6.100.000 din.

Po obračunski situaciji ugotovljamo minimalni presežek 2.700.000 din, ki je nastal predvsem iz naslednjih razlogov:

— v času gradnje je bila potrebna projektna sprememba, z ozirom na obstoječo stavbo — dodatne površine v velikosti 80 m².

— sprememba predpisov o toplotnih izolacijah stavb, ki so bili sprejeti po izdelani projektni dokumentaciji, je narekovala v času gradnje izvedbo:

a) troslojne zasteklitve namesto projektne predvidene dvoslojne

b) povečanje debeline vseh toplotnih izolacij sten in stropov — dodatna izgradnja meteorne kanalizacije za celotni objekt do Sore — v dolžini 150 m. Meteorne vode pri obstoječem objektu so bile speljane v ulično kanalizacijo, kar se ni skladalo z zahtevami po ločenem sistemu za normalno obratovanje čistišne naprave.

Obračunska vrednost investicije tako znaša:

1. Prizidek	51.575.637
a) gradbena, obrtniška, instal. dela	40.285.000
b) oprema	11.290.637
2. Kotlarna z deponijo	9.500.000
3. Predelava v obstoječi stavbi	1.100.000
4. Ostali skupni stroški (projekti, nadzor, zemljišča)	5.546.363
5. Šol. športni stadion	6.100.000

Skupaj 73.822.000

Porast investicije je minimalen, saj znaša indeks le 103,7%. Z izvajalcem smo namreč imeli ugodno pogodbo — fiksne cene na enoto. Tako ni bilo možno uveljavljati podražitev, ki so sicer bile v času gradnje ogromne. Nekaj smole v zimskih mesecih ne vpliva na kvaliteto gradnje objekta. Očitno je šlo za kratek stik med projektantom in izvajalcem. Nosilci nad večnamenskim prostorom so bili projektirani na težnost 150 kg/m².

Zvezni predpis, katerega mora upoštevati projektant, predvideva 120 kg/m².

Dejanska obtežba strehe nad večnamenskim prostorom pa je zaradi mokrega snega bila 350 kg/m². Neustrezne predpise bo pač treba prilagajati klimatskim razmeram posameznih krajev. Nosilci so sedaj uspešno popravljeni in ne pričakujemo več podobnih težav.

Investicija je tako zaključena in upamo, da bodo novi prostori dolga leta služili novim generacijam, ki bodo iskali znanje v tem hramu.

Slobodan Poljanšek

To je naš kraj

To je naš kraj

To je naš kraj

Tekači vedno bolj množično

Letošnja sezona množičnih prireditev v smučarskih tekih se je začela konec januarja, saj je dokaj pozno zapadlo toliko snega, da je bilo možno organizirati prireditve, na katerih starta tišo in tudi več tekmovalcev.

Zima v Žireh nas tudi letos ni razočarala. Na smučke so lahko stopili tudi manj zagnani tekači.

Prvič smo se pognali po smučinah 28. januarja v Cerkljah. Naslednjo nedeljo smo na lepo pripravljenih, a zahtevnih smučinah na Ulovki uspešno zastopali našo delovno organizacijo na šuštarjadi.

V zgodovino teka na smučeh pri nas zapisana kot prva taka množična prireditev nasploh — Trnovski maraton — je letos ob jubileju — 10-letnici — postregel z novim izzivom — tekom na 60 km. Ta proga je bila sprva namenjena le poizkusu, okrog sto tekmecev pa je dobobra presenetila organizatorje in jih vspodbudila, da bo ostala ta dolžina proge stalno na sporedu.

V februarju sta bila še teka v Logatcu in Tek treh dežel. Slednjega smo si udeleženci zapomnili predvsem zaradi tega, ker nam je novozapadli sneg povzročil težave pri mazanju.

Se uspešnejše kot na šuštarjadi smo tekli na občinskem sindikalnem prvenstvu na Bukovškem polju, kjer so naši tekači v razredu nad 50 let dosegli trojno zmago. Prireditelji tekov v Dupljah, ki imajo vsako leto težave pri organizaciji tako zahtevne prireditve zaradi vremenskih neprilic, so se tudi letos izkazali. Bližina velikih mest, nezahtevno izpeljane smučine in v prvi

vrsti dobra organizacija so pripeljali v smučine številne tekače.

Obdobje letošnjih tekaških prireditev se je zaključilo na Pokljuki, na zelo zahtevnih smučinah in v slikovitem okolju gora, na imenitno urejenih smučinah, katerih se ne bi sramovali niti na taki prireditvi kot so bile olimpijske igre. Ob precejšnji udeležbi je naša tekaška sekcija dosegla tudi prvo zmago med rekreativci.

Kljub temu, da se je kakovost prireditev dvignila, tudi za letos lahko rečemo, da organizatorji množičnih prireditev nikakor nočejo spoštovati tretjega člena pravilnika o organizaciji množičnih tekaških prireditev, ki pravi, da so te prvenstveno namenjene rekreativcem. Pravih tekmovalcev ne odklanjamo. Nasprotno; prav želimo si njihove prisotnosti, saj tako lahko primerjamo čase med seboj, vendar naj imajo svojo kategorijo, ne pa, da so uvrščeni skupaj z rekreativci. Kljub temu najboljši rekreativci pritečemo na cilj tudi pred pravimi tekmovalci ali pa imamo zavidljivo majhen zaostanek za najboljšimi.

Po končanem tekmovanju pogašamo tudi toplega čaja, na prenekateri prireditvi pa nam stalno tešijo žejo le s toplim vodenim napitkom. Ravno tako si želimo tudi suhega, zavetnega prostora, kjer bi se lahko zaščitili od vetra, padavin in mraza preoblekli v suha oblačila, tako pa se preoblachimo zunaj, na prostem, kar zdravju nikakor ni v prid.

Stane Stanonik

Robi Kopač je letošnji republiški prvak med mlajšimi mladinci

Pokal Alpine tokrat Triglavu

Smučarski skakalni klub Žiri je marca pripravil tradicionalno tekmovanje za prehodni pokal Alpine na 35-metrski skakalnici, kjer so tekmovali mlajši in starejši pionirji. Glavna značilnost letošnjega tekmovanja je bila izredno številna udeležba tekmovalcev, saj se jih je na startu zbralo kar 130. Pri mlajših pionirjih je tekma veljala tudi za republiško prvenstvo.

Za ekipno razvrstitev, kjer štejeta po dva najboljša rezultata obeh kategorij, je bil boj med dvanajstimi prijavljenimi klubi še posebno ogorčen.

Prva trojica pa je bila izredno izenačena.

Domači tekmovalci so se dobro odrezali, saj je pri starejših pionirjih zmagal Primož Kopač, pri mlajših pionirjih pa je bil Andraž Kopač kljub rahli obolenosti v konkurenci stotih pionirjev v tekmi, ki je veljala tudi za republiško prvenstvo, odličen 4.

Rezultati: ml. pionirji — 1. Franci Petek — SK Jesenice Žirovnica 184,2, 4. Andraž Kopač — SSK Žiri 179,2, 8. Tomi Zupančič — SSK Žiri 169,2, 14. Matej Poljanšek — SSK Žiri 163,3, 18. Jože Vehar — SSK Žiri 160,8, 21. Matej Oblak — SSK Žiri in 22. Gorazd Albreht — SSK Žiri, oba 158,8;

starejši pionirji: 1. Primož Kopač — SSK Žiri 189,4, 5. Evgen Jesenko — SSK Žiri 177,9.

Tomi Zupančič je eden najbolj obetajočih

Ekipno: 1. SK Triglav Kranj, 2. SK Jesenice Žirovnica, 3. SSK Žiri.

Istega dne dopoldan je bilo prav tako v organizaciji domačega skakalnega kluba republiško prvenstvo za mlajše cicibane — do 9 let starosti.

Žirovski skakalci so dosegli izjemen uspeh, saj je republiški prvak postal domačin Zoran Zupančič, še trije pa so se uvrstili med prvo deseterico.

Rezultati: 1. Zoran Zupančič — SSK Žiri 169,6, 8. Erik Klemenčič — SSK Žiri, 9. Matej Pagon in 10. Sašo Kavčič, oba SSK Žiri.

Nastopilo je 70 cicibanov iz 13 klubov.

Pisan skakalni vikend so domači smučarski delavci sklenili v nedeljo, ko je bilo še odprto prvenstvo Gorenjske za mlajše in starejše mladince ter člane. Tekmo si je ob lepem vremenu ogledalo precej ljubiteljev smučarskih skokov.

Rezultati: Mlajši mladinci — 1. Debelak — Ilirija, 2. R. Kopač — Žiri;

starejši mladinci: 1. Štirn — Triglav, 9. Borut Mur (s padcem);

člani: 1. Kavčič, SSK Žiri, 7. Eržen, SSK Žiri. Niko Dolinar

Lojze Oblak je bil seveda spet najboljši

To je naš kraj

To je naš kraj

To je naš kraj

Ob koncu seminarja o delu z ljudmi so vodilni in vodstveni delavci opravili tudi test znanja

Predsednik konference osnovnih organizacij zveze sindikatov Alpine Janko Rupnik je podelil pokal zmagoviti ekipi Tria

Med članicami nad 30 let pa so na zmagovalnih stopnicah stale le Alpinine tekmovke: Helena Kavčič, ki je bila prva, Anica Čar — druga, Stana Podobnik pa je bila tretja

Borci ne mirujejo

Združenje borcev narodnoosvobodilne borbe Žiri je edina organizacija v kraju, ki se ne pomlaja. Cilj te organizacije je ohranjanje tradicij in pridobitev narodnoosvobodilne vojne.

Združenje borcev NOV Žiri šteje 324 članov, 151 moških in 173 žensk. V delovnem razmerju je še 34 članov ali 10,5 %. 72 članov še aktivno sodeluje v družbeno političnem življenju, pri čemer jih ne ovira dejstvo, da je skoraj tretjina članov starih že preko sedemdeset let.

Tako vključeni ocenjujejo, da so naše gospodarske težave prav gotovo posledica številnih napak v preteklosti, med njimi tudi nizka produktivnost in neodgovornost posameznih skupin in ljudi v gospodarstvu in razpolaganju z družbenimi sredstvi. V prizadevanjih za izboljšanje gospodarskega položaja naše države in stabilnost naših družbenih razmer morajo med drugimi družbenimi silami tudi borci odigrati važno vlogo. Borci se stalno seznanjajo z dogajanjem v krajevni skupnosti in v širšem družbenem prostoru. Preko svojih delegatov v krajevni skupnosti in družbenopolitičnih organizacijah skušajo vplivati na dogajanja in obenem opozarjajo na napake.

S svojimi izkušnjami sodelujejo na področju družbene samozaščite in splošnega ljudskega odpora.

Tudi drugače so zelo delavni. Lani so obnovili centralni spomenik padlim borcem pred osnovno šolo, za kar so porabili precejšnja sredstva. Tudi ostala spominska znamenja, ki jih oskrbujejo posamezne organizacije, so dokaj dobro vzdrževana. Letos nameravajo postaviti še dvoje spominskih obeležij, in sicer pri Mrlaku v Žirovskem vrhu, kjer so bili zajeti partizanski kurirji in na lovski koči na Žirovskem vrhu, kjer je v bližini padla narodna heroína Mihaela Škopin-Brina. 22. oktobra preteklega leta so sodelovali pri odkritju spominske plošče XXXI. divizije pri Modrjanovcu. Komisija za zgodovinske pri ZB NOV Žiri zbira zgodovinske podatke in pričevanja,

kakor tudi spomine na delo pionirske in mladinske organizacije. Občinski odbor združenja borcev NOV Škofja Loka namerava kmalu izdati knjigo o spominskih znamenjih v zvezi z narodnoosvobodilno vojno v občini, za kar so gradivo že skoraj zbrali. Prav posebno skrb so lani posvetili organizaciji srečanja borcev in aktivistov Gorenjske — 26. junija, udeleževali pa so se tudi nekaterih drugih prireditev izven kraja. Ob lanski proslavi so ugotavljali, da v Žirih zelo malo izobešamo zastave ob takih in podobnih praznovanjih, kar vsekakor ni v ponos Žirovcem. Sami so pripravili tudi srečanje nekdanjih borcev Žirovske čete, izlet po partizanskih krajih bližnje Primorske, srečanje partizanskih mater, vdov in bork, pri čemer so sodelovali s krajevno konferenco SZDL in mladinsko organizacijo.

Borci sodelujejo tudi pri pouku zgodovine in osnovni šoli in pri organizaciji Kurirčkove pošte. Prav posebno skrbijo za svoje ostarele in bolne člane, ki jih obiskujejo in jim pomagajo.

V sodelovanju z zdravstveno službo je lani odšlo na klimatsko zdravljenje 22 članov, prav toliko naj bi jih šlo letos.

Delo je torej dokaj pestro in družbeno koristno. Upajo da jim bo uspelo uresničiti tudi letošnje načrte.

Ivan Reven

»DELO ŽIVLJENJE« je glasilo ALPINE, tovarne obutve Žiri, Strojarška ul. 2. n. sol. o., ki ima v svoji sestavi: TOZD Proizvodnja, TOZD Prodajo in Delovno skupnost skupnih služb. — Ureja ga uredniški odbor: Anica Govekar, Rado Kavčič, Anton Eniko, Helena Kavčič, Marjan Pišljar, Anuška Kavčič — tehnični urednik, Nejko Podobnik — glavni in odgovorni urednik. — Izhaja mesečno, naklada 2200 izvodov. Fotografije: Brigita Grošelj. Tisk TK Gorenjski tisk, Kranj